



**KEMAN EĞİTİMİNDE SUZUKİ ÖĞRETİM YÖNTEMİNİN
KULLANILABİLİRLİK DURUMUNA İLİŞKİN ÖĞRETMEN
GÖRÜŞLERİ**

Dilara Ayaz Töral

**YÜKSEK LİSANS TEZİ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI**

**GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

HAZİRAN, 2021

TELİF HAKKI VE TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU

Bu tezin tüm hakları saklıdır. Kaynak göstermek koşuluyla tezin teslim tarihinden itibaren (.....) ay sonra tezden fotokopi çekilebilir.

YAZARIN

Adı : Dilara
Soyadı : Ayaz Töral
Bölümü : Müzik Eğitimi
İmza :
Teslim tarihi :

TEZİN

Türkçe Adı: : Keman Eğitiminde Suzuki Öğretim Yönteminin Kullanılabilirlik Durumuna İlişkin Öğretmen Görüşleri
İngilizce Adı: : Teachers Views On The Usability Of Suzuki Method in Violin Education

ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI

Tez yazma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyduğumu, yararlandığım tüm kaynakları kaynak gösterme ilkelerine uygun olarak kaynakçada belirttiğimi ve bu bölümler dışındaki tüm ifadelerin şahsıma ait olduğunu beyan ederim.

Yazar Adı Soyadı : Dilara Ayaz Töral

İmza :

JÜRİ ONAY SAYFASI

Dilara Ayaz Töral tarafından hazırlanan “Keman Eğitiminde Suzuki Öğretim Yönteminin Kullanılabilirlik Durumuna İlişkin Öğretmen Görüşleri” adlı tez çalışması aşağıdaki jüri tarafından oy birliği ile Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı’nda Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Danışman: Prof. Dr. Aytekin ALBUZ

Müzik Eğitimi Anabilim Dalı, Gazi Üniversitesi

Başkan: Dr. Öğr. Üyesi Selçuk BİLGİN

Müzik Eğitimi Anabilim Dalı, Gazi Üniversitesi

Üye: Dr. Öğr. Üyesi Kaan YÜKSEL

Devlet Konservatuvarı, Başkent Üniversitesi

Tez Savunma Tarihi: 21 / 06 / 2021

Bu tezin Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı’nda Yüksek Lisans tezi olması için şartları yerine getirdiğini onaylıyorum.

Prof. Dr. Yücel Gelişli

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürü

.....

TEŞEKKÜR

Bu araştırmanın gerçekleştirilmesinde görüşleri, önerileri ve yardımları ile bana yol gösteren tez danışmanım Sayın Prof. Dr. Aytekin ALBUZ'a, tez konumu seçme aşamasından itibaren bana fikirleriyle her destek olan, tezimi yazarken her zaman vakit ayırıp fikirlerini benimle paylaşan Sayın Dr.Öğr. Üyesi Gülşah SEVER'e, beni bu çalışmada yüreklendiren ve yaptığım her çalışmada ilk günden itibaren maddi manevi bana her an yardımcı olan eşim Özkan Anıl TÖRAL'a, Suzuki sertifika eğitimimde birlikte çalıştığım keman hocam Christophe BOSSUAT'a, bu çalışmaya başladığımdan beri vakit ayırıp bana yardımcı olan Sayın Arş. Gör. Beyza İNCEÇAM'a ve yaptığım görüşmelerde bana zaman ayırıp sorularımı cevaplayan tüm öğretmenlere teşekkür ederim.

KEMAN EĞİTİMİNDE SUZUKİ ÖĞRETİM YÖNTEMİNİN KULLANILABİLİRLİK DURUMUNA İLİŞKİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ

Yüksek Lisans Tezi

Dilara Ayaz Töral
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
Haziran, 2021

ÖZ

Araştırmada, keman eğitiminde Suzuki öğretim yönteminin kullanılabilirlik durumuna ilişkin olarak sertifikalı öğretmen görüşleri alınmış ve değerlendirilmiş olup; araştırmanın çalışma grubunu Ankara’da bulunan 7(yedi) Suzuki keman öğretmeni oluşturmaktadır. Verilerin toplanmasında, lisanslı Suzuki öğretmenleri için yarı yapılandırılmış görüşme soruları hazırlanmış, görüşme sorularından alınan cevaplar ise içerik analizi yöntemiyle değerlendirilerek yorumlanmıştır. Araştırma sonucunda; örneklem grubunda yer alan öğretmenler, Türkiye’de verilen çalgı eğitimi (keman) konusunda ortak bir suzuki yöntemi ekseninde özel bir öğretim programı kullanılmasının önemini vurgulamış ve öğretim kademesine ilişkin tüm yaşlarda bu modelin uygulanabileceğini belirtmişlerdir. Ayrıca, velilerin, derse katılımı konusunda öğretmenlerin daha kararlı olmasının çocukların gelişimi açısından yararlı olacağı ve anne-babaların bu süreçte daha sabırlı ve özverili olmalarının gerekliliği de önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler : Müzik, Müzik eğitimi, Çalgı eğitimi, Keman eğitimi, Suzuki öğretim metodu
Sayfa Adedi : 61
Danışman : Prof. Dr. Aytekin ALBUZ

TEACHERS VIEWS ON THE USABILITY OF SUZUKI METHOD IN VIOLIN EDUCATION

Master's Thesis

Dilara Ayaz Töral

GAZI UNIVERSITY

GRADUATE SCHOOL OF EDUCATIONAL SCIENCES

June 2021

ABSTRACT

In this study, certified teachers' opinions were taken and evaluated, regarding the usability of Suzuki teaching method in violin education. Therefore, the study group of the research consists of 7 (seven) violin Suzuki teachers in Ankara. The research is a descriptive study aimed at determining the situation. In data collection, interview questions were prepared for licensed Suzuki teachers, and the answers from the interview questions were evaluated and interpreted using the content analysis method. As a result of the research; Teachers with in the samples, suggested to take into account using a common Suzuki method as a base of the music education and using this education for students for all ages. In addition, it is suggested that teachers' being more determined about parents' participation in the lessons will be beneficial for the development of children and parents should be more patient and self-sacrificing in this process.

Key Words : Music Education, Violin education, Suzuki method, instrument
education
Page Number : 61
Supervisor : Prof. Dr. Aytekin ALBUZ

İÇİNDEKİLER

TELİF HAKKI VE TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU	i
ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI.....	ii
JÜRİ ONAY SAYFASI.....	iii
TEŞEKKÜR.....	iv
ÖZ.....	v
ABSTRACT	vi
İÇİNDEKİLER.....	vii
TABLolar LİSTESİ	x
SİMGELER VE KISALTMALAR LİSTESİ.....	xii
BÖLÜM I.....	1
GİRİŞ	1
1.1. Müzik Eğitim Türleri	3
1.2. Müzik Eğitiminde Çalgı Öğretiminin Yeri ve Önemi.....	4
1.3. Keman Eğitimi	6
1.4. Çalgı Eğitiminde Kullanılan Özel Öğretim Yöntemleri.....	8
1.4.1. Zoltan Kodaly Eğitim Öğretim Yöntemi	8
1.4.2. Carl Orff Eğitim Öğretim Yöntemi (Orff Schulwerk Metodu)	9

1.4.3. Dalcroze Eğitim Öğretim Yöntemi	10
1.4.5. Suzuki Yöntemi	11
1.7. Problem Durumu	15
1.8. Araştırmanın Amacı	15
1.8.1. Alt Problemler	16
1.9. Sayıtlar	16
1.10. Araştırmanın Önemi	16
1.11. Sınırlılıklar	17
BÖLÜM II	18
İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	18
BÖLÜM III	22
YÖNTEM	22
3.1. Araştırmanın Deseni(modeli)	22
3.2. Çalışma Grubu	22
3.3. Verilerin Toplanması ve Analizi	22
BÖLÜM IV	24
BULGULAR VE YORUM	24
4.1. Uzmanların Suzuki Yöntemine İlişkin Kişisel Birikim Özelliklerine Yönelik Bulgu ve Yorumlar	24
4.2. Çalgı Öğretim Yöntem ve Tekniklerine İlişkin Uzman Görüşlerine Yönelik Bulgu ve Yorumlar	27
4.3. Keman Öğretiminde Suzuki Öğretim Yönteminin Kullanımına İlişkin Uzman Görüşlerine Yönelik Bulgu ve Yorumlar	33
BÖLÜM V	39
SONUÇ VE ÖNERİLER	39

5.1. Sonuçlar	39
4.2. neriler	41
KAYNAKLAR.....	43



TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1. Görüşme Soruları	23
Tablo 2. Uzmanların Suzuki Eğitimi Aldığı Ülkeler	24
Tablo 3. Uzmanların Suzuki Yöntemini Öğrenme Sebeplerine İlişkin Bulgu ve Yorumlar	25
Tablo 4. Öğretmenlerin Çalgı Derslerinde Yararlandığı Genel Öğretim Yöntemlerine İlişkin Bulgu ve Yorumlar	27
Tablo 5. Kurslarda ve Özenen/Amatör Eğitim Veren Okullarda Uygulanan Başkaca Yöntemlere İlişkin Bulgu ve Yorumlar	27
Tablo 6. Çalgı Öğretiminde Zorlanılan Konulara İlişkin Bulgu ve Yorumlar	28
Tablo 7. Öğrenciler En Çok Zorlandıkları Durumlara (Fiziksel, Bilişsel, Ruhsal) Dair Bulgu ve Yorumlar.....	29
Tablo 8. Öğretmenlerin Ders Verirken En Çok Zorlandığı Konu ve Çözüm Yollarına İlişkin Bulgu ve Yorumlar	31
Tablo 9. Suzuki Yönteminin Uygulandığı Yaş Gruplarına İlişkin Bulgu ve Yorumlar	33
Tablo 10. Suzuki Yöntemini Uygularken Öğretmenlerin Karşılaştığı Problemlere İlişkin Bulgu ve Yorumlar	33
Tablo 11. Çalgı Eğitiminde/Öğretiminde Suzuki Metodunun Yanı Sıra Uygulanan Diğer Metotlara İlişkin Bulgu ve Yorumlar	35
Tablo 12. Öğretmenlerce Suzuki Yönteminin Türk Milli Eğitim Sistemine Uygunluğuna İlişkin Bulgu ve Yorumlar	36

Tablo 13. Öğretmenlerin Çalgı Derslerinde Yararlandığı Özel Öğretim Yöntemlerine İlişkin Bulgu ve Yorumlar	37
--	----



SİMGELER VE KISALTMALAR LİSTESİ

MEB	Millî Eğitim Bakanlığı
TDK	Türk Dil Kurumu



BÖLÜM I

GİRİŞ

İnsanoğlu varoluşundan bugüne kadar birbiriyle birçok şekilde iletişim kurmuştur. Bu iletişimin kaynağını çoğu zaman birtakım sesler oluşturmuştur. Etrafımızdaki maddelerin diğer maddeler ile etkileşiminden doğan ses, bütün canlılar için zamanın başından beri ilgi çekici olmuştur. Ses bazen bir tehlike habercisi, bazen bir yardım çağrısı, bazense canlılar arasındaki iletişimin ilk adımı olarak karşımıza çıkmaktadır.

Zaman içinde müziğin çeşitli şekillerde tanımlandığını görebiliriz. Müziği, havadaki düzensiz ya da düzensiz ses dalgalarının titreşimiyle oluşan ses ve sessizlik bütünü olarak ifade etmemiz mümkündür. Bir başka şekilde tanımlamak istersek müzik, insan ve enstrüman seslerinin ya da her ikisinin birden oluşturduğu belirli bir düzen, uyum ve duygu anlatımının yer aldığı ilgi çekici ve kulağa hoş gelen ses ve sessizlikler bütünüdür. (Uçan, 1994). Etrafımızdaki çoğu şeyin bir sesinin ve müziğinin olduğunu farketmemiz mümkündür. Doğadaki canlıların ve insanların birbirleriyle iletişim kurarken çıkardığı sesleri, duygularımızı yansıtmanın bir yolu olarak düşünebiliriz. Bütün bu sesler hayatımızın her anında bizimle beraber ve birbirleriyle de etkileşim halinde olan seslerdir.

Müzik yaşamın dili, duygularımızın ifadesinin bir başka şeklidir. Hissettiğimiz çoğu şeyin müzik aracılığıyla anlatımı mümkündür. Uçan (1997)'a göre duygu, düşünce, tasarım ve izlenimleri, belli bir amaç ve yöntemle, belirli bir güzellik anlayışına göre birleştirilmiş seslerle işleyip anlatan estetik bir bütüne müzik denir (s.10). İnsanın doğumundan önce, anne karnında annenin kalp atışlarıyla başlayan bu müziksel süreç hayatımızın çok büyük ve önemli bir kısmını kapsamaktadır (Uçan, 1997, s.10).

İnsan, yaşamında seslerle çevrilmiş ve sarılı haldedir. Sesin olmadığı bir durumda iletişim de daha güç bir hal alır. Etrafımızdaki ve duyduğumuz sesleri beğenip beğenmemek, bir çalgı çalmak, müzik dinlemek veya şarkı söylemek müziksel gelişimimize katkıda bulunur. Tüm bunlar ayrıca müzik ile ilgili birtakım fikir (bilinç) bütünü oluşturmamız konusunda da zihnimizde belirli ve kişisel bir bakış açısı oluşturur.

Müzik, sürekli değişim ve gelişim içerisinde. İçinde bulunduğumuz dönemin şartlarını göz önünde bulundurduğumuzda müzik yaratma/beste yapma, yeni besteciler, müzikler ve yorumcular keşfetmek için gerekli olan araç ve gereçlerin kolay ulaşılabilir ve kullanılmasının kolay oluşu, müzik üretimine çok fazla katkıda bulunup, yeni birçok besteci yetişmesine de olanak sağlamaktadır (Angı, 2005). Toplumsal olarak bir değişim ve bununla beraber yenilenen müziğin bünyesindeki öğeleri inceleyerek o dönem hakkında fikir sahibi olmamız da mümkündür.

Öte yandan eğitim alanında müziği ele alacak olursak; bireyin öğrenme sürecine katkıda bulunması ve öğrenimi kolaylaştırması açısından önemli bir yere sahiptir. Müzik eğitimi, öğrencinin ufkunu geliştirmeli, ona yeni bakış açıları kazandırarak farkındalık ve bilinç düzeyini artırıyor olmalıdır (Canakay, 2006, s. 297). Müzik eğitiminin olumlu etkilerinin, ilerleyen zamanlarda toplumsal bir etkiye de sahip olacağı düşünülmektedir.

Müzik eğitiminde ulusal ve uluslararası kabul görmüş eğitim metotları incelendiğinde Suzuki metodunun popüler ve küçük yaştan itibaren kolay öğrenilebilir bir eğitim sistemi olması sayesinde dünyaca çok tercih edilen bir çalgı eğitim metodu olduğu gözlemlenmiştir. Özellikle ilk defa eğitime başlayacak olan küçük yaştaki çocukların hem fiziksel hem de manevi olarak müzik eğitimine yatkınlıklarının artırılmasını desteklemesi açısından çoğu güncel ve müzik eğitimi konusunda öncülük eden kurumlar için tercih sebebi olmuştur.

Ülkemizin eğitim sistemi göz önünde bulundurulduğunda, öğretim programımızda özellikle keman için özelleştirilmiş bir ortak çalgı eğitimi programı bulunmamaktadır. Bu kapsamda göze çarpan ihtiyaç doğrultusunda, Suzuki eğitim metodunun uygun olabileceği gözlemlenmiştir. Eraydın (2018)'a göre, uygun koşullar sağlandığı sürece, Suzuki metodu ile her çocuğun yeteneği edinebileceği, yani zorlanmadan bir öğrenimin sürecinin mümkün olacağı vurgulanmıştır.

Suzuki yaklaşımının ülkemizin eğitim sistemine uygun olup olmadığını belirlemek için bu eğitimi uygulayan okullardaki ya da kurumlardaki Suzuki eğitimi almış lisanslı

öğretmenler, uzmanlar ve müzik öğretmenlerinin görüşlerine danışılarak ülkemizdeki özel ve devlet okullarında uygulanabilirliği incelenmiştir.

1.1. Müzik Eğitim Türleri

Genel olarak baktığımızda müzik eğitimini üç ana grupta inceleyebiliriz. Bunlar; genel, özengen (amatör) ve mesleki müzik eğitimidir. Özdek (2006)'e göre genel, özengen ve mesleki olarak üç ana gruba ayrılan müzik eğitimi, ülkenin müzik yaşamına hatırı sayılır faydalar sağlamaktadır.

Genel müzik eğitimi her yaşta ve düzeydeki bireye yönelik olan eğitimidir (Küçüköncü, 2000). Bu eğitim öğrencilerin; ritim, tartım, nota gibi temel teorik ve işitsel becerilerinin gelişimini sağlar. Çalgı eğitimi ise, temel müzik eğitimi ile elde edilen bilgi ve becerilerin bir çalgı beraberinde uygulanmasını amaçlar. Bu yüzden aslında çalgı eğitimi, müzik eğitiminin farklı bir boyutu değil bu eğitimin bir parçasıdır.

Özengen müzik eğitimi, kişinin isteğine bağlı olarak kendi isteği doğrultusunda aldığı amatör müzik eğitimidir. (İmrik, Dönmez, 2017). Ülkemizde müzik dershaneleri ve kurslarda çeşitli branşlarda verilen çalgı eğitimleri özengen müzik eğitiminin içerisinde yer almaktadır. (Özdek, 2006). Müzik eğitiminin küçük yaşlardan itibaren başlanması özengen eğitimde de öğrencilerin temel müzik eğitimi ve çalgı eğitiminde ihtiyaç duyacakları bilgi ve becerileri kazanmaları açısından önem taşımaktadır.

Başlangıç olarak eğitimin ilk adımlarının belirlenmesi, bu eğitimin devamlılığı için temel oluşturmaktadır. Ülkemizde gerek devlet okulları gerekse özel okullarda temel müzik eğitimi alanında gelişmeye devam etmektedir ancak çalgı eğitimi konusunda, özellikle özengen eğitimde eksiklikler ve öğretmenler arası eğitim programı uyumluluğu bakımından kopukluklar olduğu görülmektedir.

Mesleki müzik eğitimi ise, belirli bir müziksel alanı kendine meslek olarak seçen ve bu doğrultuda yeteneği olan bireylerin eğitimini kapsar. Müzik Eğitimi Anabilim Dalları, konservatuarlar ve Güzel Sanatlar Fakülteleri, ülkemizde mesleki eğitimin verildiği başlıca kurumlardır ve bu kurumlar ülkemizin hemen hemen her ilinde bulunmaktadır. Bu eğitim kurumlarının temel amacı; nitelikli sanatçı, araştırmacı ve müzik öğretmeni yetiştirerek ülkemizin gelişmesine katkıda bulunmaktır.

1.2. Müzik Eğitiminde Çalgı Eğitiminin Yeri ve Önemi

Müzik eğitimi, bireyin genel ve müziksel davranışlarında kendi müziksel yaşantıları yoluyla ve kasıtlı olarak istendik değişimler oluşturma sürecidir. Müzik eğitiminin pek çok alana temas eden yönleri mevcuttur. Şarkı söylemek, bir müzik eseri yaratmak ve çalgı çalmak bu alanlardan birkaçı olarak sayılabilir (Uçan, 1994).

Müzik eğitimi, çocuk dünyaya gelmeden önce, anne karnında başlar ve hayatımızın sonuna kadar devam eder. Çocuğa kaliteli müzik dinletmek ilerleyen zamanlarda müzik kültürünün oluşmasında fayda sağlayacaktır. Çocuklara okul şarkıları, tekerlemeler ve yaşadığı ülkenin geleneksel müzikleri dinletilerek, çalgı eğitiminin de temelleri atılabilir. Böylelikle çalgı çalmaya başlandığında dinlenen ve bilinen şarkıların çalınmasının daha kolay olacaktır.

Öğrencilerin bir çalgı çalmakla ilgilenmesi birçok farklı etkeni içermektedir. Çalgı çalmaya vakit ayırmaları, iç motivasyon ve çalışma disiplini edinmeleri konularıyla birlikte; yaşlarına ve müziğe olan ilgilerine göre değişebileceği düşünülmektedir. Öğretmenin derse yeterince hâkim oluşu da öğrencinin motivasyonu üzerinde büyük bir etkiye sahiptir.

Gündüz ve Çalışkan (2013)'ın yaptığı "60-66, 66-72, 72-84 aylık çocukların okul olgunluk ve okuma yazma becerilerini kazanma düzeylerinin incelenmesi" adlı makaleye göre, 60-66 aylık çocukların bilişsel anlamda birtakım zorluklar yaşadığı; parmak kas gelişimi yetersizliği, çabuk yorulma, belirli kurallara uyma konusunda problemlerle daha sık karşılaşıldığı saptanmıştır. Araştırmaya göre bu problemlerin daha yoğun olarak 60-66 aylık çocuklarda yaşandığı görülmüştür. Çalgı çalmaya kas ve motor becerilerinin yeni kazanılmakta olduğu 3-6 yaş aralığında başlamak, çocukların çoğu zorlukla daha az karşı karşıya gelmelerini sağlamakla beraber, doğru metot ve yaklaşımla hayatlarında yeni ufuklar açmalarına da yardımcı olacağı düşünülmektedir. Ayrıca daha sonraki yaşlarda kas gelişimlerinin tamamlanmasından dolayı bazı hareketlerin kavranmasında ve uygulanmasında küçük yaşlara oranla daha büyük zorluklarla karşılaşıldığını söylememiz mümkündür olacaktır.

Müzik eğitiminin bir dalı olan çalgı eğitimi, belli bir disiplin ve sabır gerektirmektedir. Uzun bir süreci kapsayan çalgı eğitiminde dikkat edilmesi gereken birçok unsur olduğu düşünülmektedir. Bu unsurların en önemlilerinden birinin uzman bir öğretmenle çalışmak olduğunu söylememiz mümkündür. Öğrencinin eğitim sürecinde öğretmenin, daha çok yol

gösteren ve öğrencinin motivasyonunu sağlayarak çalışma isteği uyandıran bir rolde olmasının, öğrenci açısından olumlu olduğu düşünülmektedir. Çalgı öğreniminde de yanlış teknikle ve öğrenciye uygun olmayan bir metotla çalışılması, öğrenci açısından motivasyon düşürücü ve öğrenmeyi zorlaştıran etmenlerden biri olarak düşünülebilir.

Bir enstrüman öğrenirken dikkat edilmesi gerek en önemli noktalardan biri de doğru bir postürle çalışmak yani çalgıdaki duruş/tutuş becerilerinin doğru şekilde öğrenilmesidir. Başlangıç aşamasında oturması gereken bu alışkanlık, çalgı çalmadaki en önemli adımlardan biri olarak düşünülmektedir.

Yanlış bir duruşla uzun süreler enstrüman çalışmak ileride birçok omurga ve kas ağrısına, hatta sakatlanmalara sebep olabilmektedir (Yağışan, 2004). Bu yüzden çalışmalarını sık sık ayna karşısında kontrollü olarak yapmak ve öğretmenin öğrenciyi bu noktada sürekli kontrol etmesi çalgı çalmada önemli bir unsur olarak yer almaktadır.

Parasız (2009)'ın eğitim müziği eksenli keman öğretiminde kullanılmakta olan çağdaş türk müziği eserlerinin tespitine yönelik bir çalışma adlı makalesinde çalgı eğitimini şöyle anlatmıştır;

Çalgı eğitimi; bir çalgının çalınabilmesinde uygulanan, yöntemler bütünüdür. Bireysel olarak yapılan çalgı eğitiminde öğrencilere, çalgısını doğru bir teknikle çalma, çalışma süresini verimi arttıracak şekilde ayarlama, müzik kültürlerini çalgısı yoluyla en iyi şekilde kavratma ve müzikal becerilerini arttırmaya yönelik çalışmalar çalgı eğitiminin başlıca amaçlarıdır.

Özellikle yaylı çalgılarda dikkat edilip üzerinde durulması gereken bir diğer konu da entonasyondur. Entonasyon; sesleri doğru frekanslarda çıkarabilmektir. Sözer entonasyonu; “İnsan sesinin ya da herhangi bir çalgının, istenen perdeyi (ton) tam ya da tama yakın verebilmesi” olarak tanımlamaktadır. (Sözer, 1986; aktaran: Taş). Öğrenciye entonasyonla ilgili bilgi verilmesi ve doğru çalışma şeklini anlatılmasının çalgı öğrenim süreci açısından önemli bir yeri düşünülmektedir. Bir başka entonasyon çalışması olarak eşlikle çalışmak da entonasyon problemlerini en aza indirecek yöntemlerden birisi olarak düşünülebilir. Öğrenciye uygun boyutlarda çalgı seçiminin yapılması da entonasyonu etkileyen unsurlardan biridir (Angı, Birer, 2013). Çalgı derslerinde entonasyon için gerek işitme gerekse solfej çalışmalarına yer verilmesinin uygun olduğu düşünülmektedir. Boş teller kullanarak sesleri kontrol etmek, eşlikli çalışmak, sesleri düşünerek ve iyi bir konsantrasyonla çalışmak temiz ses elde etmeyi sağlayacak yollardan bazılarıdır.

1.3. Keman Eğitimi

Keman, yaylı çalgılar içinde de en tanınmış ve bilinen çalgıdır. Kemanın ortaya çıkışı Rönesans dönemine kadar dayanmaktadır. Rönesans döneminin en bilinen keman yapımcıları Andre Amati (1505-1577) ve Gasparo da Salo'dur (Yılmaz, 2017). Bu dönemde kemanla koro eserleri çalınmaya başlanmış daha sonraları barok dönemde solo eserler yazılarak keman, solo bir çalgı olarak yaylı çalgılar içerisinde yerini alarak gelişimine devam ettiği düşünülmektedir.

Uçan (1980)'a göre keman eğitimi "keman öğretimi yoluyla bireylerin ve onların oluşturduğu toplulukların devrinişsel, bilisel ve duyuşsal davranışlarında, kendi yaşantıları yoluyla ve kasıtlı olarak istedik değişiklikler oluşturma ya da onlara bu nitelikte yeni davranışlar kazandırma süreci" olarak tanımlanmıştır (Uçan, 1980).

Yaylı çalgılar (pesten tize) kontrbas, çello(viyolonsel), viyola ve keman olmak üzere sıralanmaktadır. Görüldüğü gibi keman, yaylı çalgılar ailesinin en küçük ve tiz sesli üyesidir. Akord sistemi (pesten tize) sol, re, la ve mi şeklindedir.

Türkiye'de henüz çalgı eğitiminin eğitim programında yürürlüğe girmemesine rağmen özel okullardaki müzik derslerinde çalgı eğitimi verildiği bilinmektedir (Bilfen, 2019). Çeşitli yaş gruplarındaki öğrencilere verilen bu eğitim okullardaki öğrenci sayılarının çok olmasından ve müzik öğretmenlerinin yeterli sayıda olmamasından ya da ders saatlerinin yetersizliği gibi durumlardan yeterince sağlıklı işlenememektedir. Saçlıoğlu (2007)'e göre, her ne kadar çalgı çalmaya yönelimin 5. Sınıftan itibaren başlayabileceği ifade edilse de daha küçük yaşlarda çalgı çalmaya yönlendirmeler de yapılmaktadır. Bu yönlendirme çalgıya göre değişebilir. İlkokul dönemi yıllarında, bedensel gelişim ilk yıllara göre yavaş bir ilerleme gösterir. Okul döneminde küçük kas becerileri gelişir, küçük ve ince kalemle yazabilir, piyano ve diğer çalgıları çalabilirler (s. 39).

Ülkemizde çalgı eğitimi; güzel sanatlar liselerinde, konservatuarlarda, müzik dershanelerinde, üniversitelerin müzik eğitimi anabilim dallarında ve birçok özel okulda gerçekleştirilmektedir. Çalgı eğitiminin bu denli geniş bir uygulama alanına sahip olması, bir eğitim programı birliği olmasını da gerektirmektedir.

Okullarda (özellikle de müzik kurslarında) kullanılan metodların çok fazla farklılık göstermesi ve bazı öğretmenler tarafından çocuklara uygun metod seçimlerinin doğru yapılamamasından dolayı öğrencilerin çalgı eğitimlerinin devamlılığı konusunda büyük

problemler yaşadığı düşünülmektedir. Özellikle erken yaş çalgı eğitimindeki eksiklikler, ilk göze çarpan problemlerden biri olarak varsayılabilmektedir.

Türkiye’de erken yaş eğitime yönelik hazırlanmış olan metodlardan biri olan Küçük Kemancı metodu (Coşkuner, 2013), 6-12 arası çocuklar için oluşturulmuş olup başlangıç aşamasında Türk ezgilerinden yararlanılmıştır. Görsel öğelerle desteklenmiş olan bu kitapta, temel ve teknik davranışlar üzerinde dikkatlice durulduğu görülmektedir. Başlangıcında boş tellerde başlanıp, çocuklara hitap eden bir anlayışla sistematik olarak ilerlediği görülmektedir.

Öğrencilerin çalgı öğrenmedeki başarılarını artırmak için öğrendikleri çalgıyı onlara iyice anlatıp küçük araştırma ödevleriyle pekiştirmenin faydalı ve etkili olacağı düşünülmektedir. Etkili öğrenmede en önemli unsurlardan biri de öğrenci-öğretmen ilişkisidir. Öğretmenin öğrenciye yaklaşımı, sabrı, öğrenci motivasyonu (güdüleme) ve gözlemindeki başarı öğrencinin de çalgı eğitimine doğrudan yansıtacağı tahmin edilmektedir.

Toplumların gelişebilmesinin, öğretmen yetiştirilmesine verilen değerle doğru orantılı olduğu göz önünde bulundurulduğunda, bir ülkede öğretmen yetiştirilen kurumlara ve öğretmenlere verilen değer toplumun gelişmişlik düzeyini saptamak konusunda bizlere yol gösterebilir olacağı düşünülmektedir. Öğretmenlerin eğitiminin kalitesi, kaliteli bireyler ve dolayısıyla eğitim seviyesi yüksek bir toplum anlamına geldiği düşünüldüğünde, ülkenin gelişmişlik seviyesini arttırmak için öğretmenlere verilen eğitimin programlanmasının üzerinde de daha titiz durulmasının faydalı olacağı düşünülmektedir.

Altinel (2006)’in yaptığı araştırmaya göre keman öğretmenlerinin kullandıkları keman metotlarının kullanım sıklıkları şu şekildedir;

Keman öğretmenlerinin 1.sırada kullandıkları metotlar; AGSL’de görev yapan keman öğretmenlerinin %61,5 ’i Ömer Can, %23, 1’i Crikboom, %15,4’ü Günay ve Uçan, %15,4’ü Ali Uçan, % 7,7’si Suzuki, % 7,7’si ise Oktay Dalaysel keman metodunu kullandıkları tespit edilmiştir (Altinel, 2006).

Kurtaslan (2002)’a göre, keman eğitiminin ilk yıllarında kaynak eksikliğinin daha çok olduğu görülmektedir. Buna karşın günümüzde akademik çalışmalar ile repertuarın daha zengin bir hale geldiği görülmektedir. Yapılan araştırmalara göre Türkiye’de uzun yıllardır

kitap sorunu devam etmekte olup, bu eksiklik keman eğitiminin ana problemlerinden biri sayılmaktadır.

1.4. Çalgı Eğitiminde Kullanılan Özel Öğretim Yöntemleri

1.4.1. Zoltan Kodaly Eğitim Öğretim Yöntemi

Müzik öğretimindeki yöntemlerden biri olan Kodaly yöntemi, Macar Besteci Zoltan Kodaly (1882-1967), öğrencileri ve meslektaşları tarafından geliştirilen dans ve müziği bir arada kullanılmasına dayanmaktadır. Macaristan'da ortaya çıkmış olup daha sonraları birçok ülkede kullanıldığı görülmektedir. (Özeke, 2007). Kodaly yaklaşımında şarkılar oynlaştırılıp, dansla birlikte çocukların eğlenerek derslere istemli katılımlarını sağlamayı amaçlar. Bu yöneme göre her çocuğun kendi ana dilini hiç zorluk çekmeden öğrendiği gibi erken yaşta temel bilgileri edinip sonrasında bir çalgı aleti çalmaları daha kolay olacaktır. Bu yönüyle de Suzuki yöntemiyle benzerlik göstermektedir.

Kodaly yöntemi ile çocuklar önce kendi halk şarkılarını öğrenip sonra daha karmaşık ritimli şarkılar öğreneceklerdir. Çocukların şarkı söylerken daha temiz söyleyebilme alışkanlığı edinebilmeleri için pentatonik dizi üzerine kurulan bu yöntem çocuklara; şarkı söyleme, çalgı aleti çalma, besteleme, nota okuma ve dinleme alışkanlıkları kazandırmayı amaçlamaktadır.

Yıldırım (2009), Kodaly yönteminin içeriği hakkında şunları söylemiştir: “Kodaly yöntemi çocukla anlayabileceği bir dil konuşur. Form, armoni, tempo, nüans gibi konular, basitten karmaşığa doğru yapılandırılmıştır. Beş yaşındaki bir çocuk, müziğin tüm öğelerini nasıl kendi kapasitesine uygun olarak öğreniyorsa, aynı şekilde sekiz yaşında bir çocuk ya da yetişkin bir insan da kendi kapasitelerine uygun olarak, gittikçe karmaşıklaşan bir yapıyla öğrenirler. Çocuk fiziksel, duyuşsal, bilişsel ve estetik yönlerden geliştikçe, müzikteki gelişimi de onu daha karmaşık kavramları öğrenecek ve becerileri gerçekleştirebilecek düzeye getirmektedir.”

Kodaly yöntemini kendinden önceki diğer yöntemleri kapsadığını söyleyen Yıldırım(2009), müzik eğitimine küçük yaşlarda başlanması gerektiğini şu sözlerle ifade etmektedir: “Müzik eğitiminin etkili olabilmesi için küçük yaşlarda başlaması gerekir. Macaristan'da iki yaşın altındaki çocuklarla yapılan çalışmalar, her gün şarkı söyleyen çocukların, konuşma ve müzik yeteneklerinin, çevrelerinde müzik olmayan çocuklara

oranla çok daha üstün olduğunu ortaya koymuştur. Genel eğitimin küçük yaşlarda başlamasının önemi bilinmektedir. Müzik eğitimi için bunun önemi daha da büyüktür”.

İşitme duyusunun geliştirilmesinde önemli bir rol oynayan Kodaly yönteminin perdesiz çalgıların öğretiminde de yararlanılması gereken bir yöntem olduğu düşünülmektedir.

1.4.2. Carl Orff Eğitim Öğretim Yöntemi (Orff Schulwerk Metodu)

Alman besteci Carl Orff (1895-1982) tarafından geliştirilen Orff- Schulwerk öğretim yöntemi daha çok okul öncesi ve ilköğretim kademelerinde kullanılan hareket ve müzik eğitimidir. Bu eğitimde amaç şarkı söyleyen, çalgı çalabilen aynı zamanda da müziği okuyup yazabilen çocuklar yetiştirmektir (Kalyoncu, 2006). Çocukların yaratıcılıklarını engellemek ya da sınırlandırmamak için belirli kalıpları ve sistematik bir ders planı olan bir yöntem değildir. Doğaçlamaya dayanan bu sistem çocuklara kendi müziklerini yaratmalarını sağlayarak kendilerini doğru ve rahat bir şekilde ifade etmelerini sağlamasının yanı sıra özgüvenlerinin de gelişmesine katkıda bulunmaktadır.

Orff eğitiminde öğretmen daha çok yol göstericidir, çocukların hissettikleri müziği ve ritimleri nasıl dışa vurmaları gerektiği konusunda onlara yardımcı olur. Temel amacı müziği hissetmek ve oyun oynuyor gibi istekli ve doğal bir şekilde öğrenmelerini sağlamaktır.

Çevik (2007)’e göre orff yöntemi, çocukların etrafında zaten olan ritimler yoluyla (koşma, zıplama gibi)şarkılar ve ritim çalgıları kullanılarak, çocukların öz güvenlerini geliştirmeyi sağlar. Yapararak ve yaşayarak yani aktif öğrenme yöntemlerinden biri olan Off yönteminde, hissedilen ve düşünülen her şey önce birer birer daha sonra da grupça dile getirilir. Yaratıcılığın ortaya çıkması ön plandadır.

Orff yönteminin temelinde yaşayarak öğrenme vardır ve tüm duyular tarafından algılanan etkinlikleri içerir (doğaçlama, yaratıcılık, bireysel anlatım). Orff çalışmalarında en önemli unsur oyundur (Özcan, 2007). Orff eğitimi sürecinde çocukta öğrenme disiplini, grup sorumluluğu alma, başkaları ile çalışmayı öğrenme ve dikkat becerilerinin geliştirilmesi sağlanmaktadır. Bu eğitimde kullanılan çalgılardan bazıları, glockenspieller, zil, ksilofon, metalofon, bongo, marakas, kastanyet ve tefir (Çevik, 2007).

Ritim; dans, müzik ve konuşmada, doğası gereği var olan temel ögedir. Orff yöntemi de bu temel öğelere dayanır. Çocuk dans eder, şarkı söyler, mimiklerini kullanır, doğaçlama

yapar ve yaratıcılığını sergiler. Orff yöntemindeki çalgılar 4-5 yaş çocuğunun çalabileceği kolaylığa sahiptir.

Beynin sağ (duygusal), sol(bilişsel) bölümü kullanıldığı için öğrenme oldukça verimlidir (Sungurtekin 2005). Çocuklar doğuştan hareketlidir; dans eder, şarkı söylerler. Büyüdükçe bu özellik kaybolur insan daha çok içine kapanır. Orff yöntemi, bu özelliğin ilerleyen yaşlarda kaybolmamasını sağlar.

Orff yöntemi çocukların iç ve dış disiplinini geliştirir, müziğin kuralları ile tanıştırır. Asıl amacı müziksel öğrenme olan Off yönteminin, çocuklar için sosyal ve kültürel olarak da oldukça etkili olduğu düşünülmektedir.

1.4.3. Dalcroze Eğitim Öğretim Yöntemi

İsveçli müzisyen ve müzik eğitimcisi olan Emilé Jaques Dalcroze (1865–1950), Eurhythmics (iyi ritim, ritmik anlayış geliştirme) yöntemini öğrencilerinin ritimle ilgili bazı zorluklar çekmeleri üzerine geliştirmiştir. Bununla beraber özel öğretim yöntemleri üzerine çalışmalar yapmaya başlamıştır.

Dalcroze, yöntemini *“Bedenin, sesle düşünce arasında köprü olduğu ve duygularımızı dolandırmadan ifade etmemize yarayan bir çalgı aletine dönüştüğü müzik eğitim biçiminin hayalini kuruyorum.”* (Emile Jaques-Dalcroze, 1898) şeklinde ifade etmiştir.

Temelinde ritim olan Dalcroze yönteminde, çocukların dikkatlerini toplamak, koordinasyon becerilerini geliştirmek ve doğaçlama yoluyla farkındalıklarını geliştirmek en önemli hedeflerden birkaçıdır. Birlikte ritim tutmak çocukları müziksel olarak geliştirdiği gibi çocuklara sosyal yönden de fayda sağlamaktadır. Bir bütünün parçası olan çocukların hem algılarını geliştirilmekte hem de tekrar edilen hareketler sayesinde zihinsel(hafıza) gelişimlerine katkıda bulunmaktadır.

Dalcroze yöntemi öğrencilere, kendilerini ifade edecek esneklikleri sağlayarak duruma göre emprovize(doğaçlama) olarak ders anında yeni alıştırmalar üretmelerini sağlar ve öğrencilerin birlikte algılarının geliştirilmesi için olanak sağlar.

Eurhythmics terimi ilk kez Dalcroze tarafından kullanılan bir müzik eğitimi yöntemidir. Tunçer ve Doğrusöz’e göre eurhythmics, doğuştan sahip olunan müzikselliliğin ritmik hareket, işitme eğitimi ve doğaçlama (empvizasyon) yoluyla belirli bir sistem içinde

uygulanmasıyla geliştirilmiş olan müzik eğitimidir. Eurhythmics, koordinasyon, hafıza ve konsantrasyonu geliştiren bir yaklaşımdır (Tuncer, 2012).

Dalcroze müzisyenliğin, içsel duyum, kassal tepkiler ve yaratıcı ifade ile bir bütün olduğunu söylemektedir. Bu yaklaşıma göre kinestetik hassasiyete kulak vermek öğrenmenin en etkili yollarından biridir.

1.4.5. Suzuki Yöntemi

Bir eğitimin devamlılığı ve kabul görmüş yaklaşımların uygulanması o eğitimin başarısını belirleyen temel yapı taşlarındandır. Bu yaklaşımlardan dünya çapında kullanılan ve erken yaş müzik ve çalgı eğitiminde büyük kolaylıklar sağlayan Suzuki metodu, ülkemizde yeni yeni tanınmaya başlanıp bu alanda nitelikli öğretmenler yetiştirilmektedir.

Suzuki metoduna bakıldığında kurucusu; eğitimci, kemancı ve bir filozof olan Shinichi Suzuki (1898-1998) 17 Ekim 1898'de Japonya'nın Nagoya şehrinde doğdu. Babası Masakichi Suzuki ünlü bir keman yapımcısı ve Japonya'nın ilk keman fabrikasının sahibidir. Boş zamanlarını bu fabrikada geçiren Suzuki, keman yapım aşamalarının inceliklerini de öğrendi. 18 yaşında Nagoya ticaret okulundan mezun oldu ve Japonya'da üç erkek kardeşiyle beraber Suzuki String Quartet'i kurdu. 1931 yılında Tokyo'da Imperial Müzik Okulu'nda profesörlük yaptı ve bunun sonrasında bu okulun başkanı oldu. Suzuki'nin ilk öğrencilerinden olan Toshiya Eto ve Koji Toyoda dönemin ünlü kemancılarındandır. (Hermann, 1981).

Sever (2006)'e göre insanın davranışlarının temelinde çevrenin ve kalıtımın büyük bir etkisi vardır. İnsan gelişimi insanın doğmasından önce başlar ve hayatı boyunca devam eden bir süreçtir. (Sever, G., 2006). Bu doğrultuda düşünüldüğünde Suzuki'nin amaçlarından biri de pozitif bir insan bilinci yetiştirmektir ve bu hedefine müzikle gitmeyi tercih etmiştir. Bu yüzden eğitimde süreç çok önemli bir rol oynamaktadır.

Suzuki'nin asıl amacının bir çalgı öğretmekten önce bir insan yetiştirmektir. (Ergüven, Şentürk, 2019). Öğrenciler velileriyle beraber derse gelir ve öğrencinin çalacağı alıştırmalar önce veliye öğretilir. Dersler kayıt altına alınıp evdeki tekrarlarında izlenerek sağlıklı ve düzenli bir şekilde ilerleme kaydedilen bir süreç sağlanmış olur. Veliler çocuklarının çalacağı alıştırmaları öğrenip nasıl uygulayacaklarını bu denli iyi bir anlayıp kavradığı takdirde çocukların hem daha motive hem de herhangi bir zorlama olmadan

enstrüman öğrendiklerini gözlemleyebiliriz. (Sever, 2019). Ailesinin çaldığı çalgı ile ilgilendiğini görmesinin, öğrenci açısından oldukça motive edici ve çalışmaya teşvik edici olduğunu söylememiz mümkün olacaktır.

Suzuki yönteminin en önemli özelliklerinden biri de aile, öğretmen, öğrenci den oluşan Suzuki üçgenidir. Ailenin içine doğal olarak giren müzik, anne-baba-çocuk ilişkisini güçlendirip kurulan iletişimi de daha kaliteli ve verimli hale getirir (Dittgen, 2018). Çocuklarıyla yakından ve özenli olarak ilgilenen anne-babaların, aile içindeki iletişiminin gücü, çocuklarının başarısına her alanda yansıyor; kendine güvenen ve sorumluluk bilinci olan bireyler yetişmesine imkan sağlayacaktır.

Günümüzde çocuklara alınan hediyelerin çocuklar tarafından ne denli çabuk tüketildiği göz önünde bulundurulduğunda onlara tüketemeyecekleri birer hediye vermek, onları bir enstrümanla tanıştırap hayatlarına yeni bir bakış açısı kazandırabilmek onlara verilebilecek en güzel hediyelerden biri olacağı düşünülmektedir. Çocukların istedikleri bir enstrümana yönelip çalışmaya başladıklarından itibaren de onlara destek vererek devamlılığını sağlamak da anne-baba ve öğretmenlere en önemli sorumluluklarından biri olduğu düşünülmektedir. Bu süreçte çocukların sıkılıp, yorulacakları ya da bırakmak istedikleri zamanlar mutlaka olacaktır. Birçok şeyin yarım yarım yapılmasındansa çocukların davranış gelişimi için bir şeye devam etme ve bunun için gereken çabayı göstermeleri için onlara yardım etmek çocukların hayatlarının her noktasında kişiliklerinin gelişimi için de katkı sağlanması gereken önemli konuların başında geldiği düşünülmektedir.

Tekrar yapmanın önemini vurgulayan Shinichi Suzuki (2010), Sevgiyle Eğitmek adlı kitabında bir şeyi öğrenmek için çaba ve özveri gerektiğinin altını şu anekdotuyla çizmiştir:

“...Bay Miyazava’nın başkanlığındaki Tokyo Shingawa şubemizde keman dersi alan çocukların beslediği küçük bir papağan vardı. Bay ve Bayan Miyazava kuşu satın aldı ve Japonca’da “Ben Peeko Miyazava’yım, ben Peeko Miyazava’yım” demesini öğrettiler. Kuş, ilerleyen günlerde yüksek tiz sesiyle bütün duyduklarını çocuklara tekrarladı: “Peeko küçük iyi bir kuş, Peeko küçük iyi bir kuş.” Bay Miyazava’ya göre bir kuşun eğitime, doğmasından hemen sonra başlanmalıdır. Başlangıçta azim, enerji ve sabır gereklidir. Papağanı konuşturmak ve yeteneklerini geliştirmek için aynı kelimenin sürekli olarak tekrarlanması gerekir. Tam artık işe yaramadığını düşündüğün, karamsarlığa kapıldığın ve vazgeçmeye karar verdiğin sıradasonuçlar alarak ödüllendirilirsin.

Başlangıçta, Peeko ismi kuşa günde elli kez tekrarlandı; bu iki ayda üçbin tekrar demektir. Bunun sonucunda kuş “Peeko” demeye başladı. Eğer bu kelime her gün büyük bir sabırla çalıştırmasaydı, kuş hiçbir zaman o kelimeyi söyleme ‘yeteniğine’ veya ‘becerisine’ sahip olamazdı. Günlük eğitimi sayesinde bilgi kuşa aşılanmıştı, fakat daha sonra ‘konuşma’ vakti

gelene kadar beceri geliştirilmeliydi. Hazırlama, zaman ve çevre uyarıcı etkenleri olarak bir araya gelir. Biz toprağa ekilen tohumu göremeyiz ama su, ısı, ışık ve gölge günlük uyarıcı etkenler olarak rol oynar, yavaş yavaş, ta ki filiz vereceği güne kadar gözle görünmeyen bir değişim gerçekleşir.” (Suzuki, 2010, s. 3).

Anne-babaların çocuklarının okuma-yazma sürecinde çocuklarına nasıl sıkılmadan ve yılmadan aynı şeyleri tekrar etmelerine, kelimelerin fonetik olarak nasıl telaffuz etmeleri gerektiğini öğrenmelerine yardımcı oluyorsa bir enstrüman öğrenirken de aynı sabrı göstermeleri çalgı öğrenimi açısından oldukça önemlidir. Yeterli tekrar ve doğru yaklaşımla tüm çocukların öğrenmek istedikleri çalgıları ya da ilgileri olan herhangi bir konuyu kolaylıkla öğrenmesin mümkün olduğu düşünülmektedir.

Suzuki’ye göre eğitim kelimesi iki anlama sahiptir: ortaya çıkarmak, gizli ya da potansiyel bir varlığı geliştirmektir. Yani her çocuğun keşfedilip, sistemli ve doğru pedagojik yaklaşımla becerilerinin geliştirilebileceğini düşünmemiz mümkün olacaktır (Suzuki, 2010).

Bugünkü eğitim sistemimizde çocuklar birden çok alanda başarılı olmaya zorlanmakta, bununla beraber küçük yaşlardan itibaren zamansızlıktan şikâyet ederek yine çok küçük yaşlardan itibaren bıkkınlık duygusuyla boğuştukları görülmektedir. Başlanılan bir alanda uzmanlaşacak kadar çaba ve emek göstermeden vazgeçmek ya da başka bir alana yönelmek, çocukların gelişimleri üzerine olumsuz etkide bulunacağı düşünülmektedir. Bu yüzden ailelerin de desteğiyle çocukların ilgileri doğrultusunda çalışmalarını desteklenip, belli bir alanda uzmanlaşmalarına olanak ve imkân sağlanması faydalı olacaktır.

Yıldırım (2009), Suzuki yönteminin amaçları genel olarak şu şekilde açıklamıştır:

- “Çocuklara 3 veya 4 yaşlarında başlamak üzere çalgı eğitimi vermek.
- Sürekli olarak, mümkünse doğumdan itibaren çocuklara müzik dinletmek,
- Çalgı eğitimine başladıktan sonra nota eğitimine geçmek,
- Verilen aktiviteleri her gün sürekli olarak tekrarlatmak (Suzuki çocuklara “sadece yemek yediğiniz günler çalışın” diye tavsiyede bulunmuştur).
- Doğal bir yolla başkaları ile ve başkalarının önünde müzik yapmak.
- Diğer öğrencilerin derslerini izlemek ve haftada bir kez grup dersi yapmak.
- Aile iş birliğini sağlamak,
- Pozitif bir öğrenme ortamı hazırlamak.
- Çocukların, evlerde küçük, konser salonlarında ise büyük boyutlarda konserler vermelerine olanak sağlamak.
- Eğitilmiş öğretmenlerin vereceği yüksek standartlarda eğitim sağlamak.
- Dünyanın dört bir tarafındaki Suzuki öğrencileri ile müzik dili aracılığı ile sosyal bir iletişim kurabilmek olarak tanımlanmıştır”.

Çocuklara ana dillerini öğreniyormuşçasına doğal, zorlama olmadan, dinleyerek ve tekrarlayarak ve müziği/çalgıyı sevgiyle öğretmeyi amaçlayan Suzuki metodunun önemli noktalarından biri de çocukları yeteneksiz ya da yetenekli diye ayırmadan, iyi bir eğitimle herkesin çalgı öğrenebileceğini hedefliyor olmasıdır (Suzuki Association of the Americas, 1998). Çocukların yeni neslin ve toplumun en önemli temsilcileri olduğunu bilen Schinichi Suzuki, onlara sevgiyle yaklaşmış ve çocuklara güvenip onları iyi bir şekilde yetiştirmenin toplumun şekillenmesinde en değer verdiği konu olduğunu vurgulamıştır. Suzuki ayrıca kendilerine güvenen çocuklar yetiştirmek için çocukları herhangi bir ayırım gözetmeden, pozitif ve inançlı bir şekilde eğitim vermemiz gerektiğini savunduğu düşünülmektedir.



Şekil 1. Schinichi Suzuki ve Grup dersi

Müzikte anadil yaklaşımı;

“Müzik eğitiminin etkili olabilmesi için küçük yaşlarda başlaması gerekir. Macaristan’da iki yaşın altındaki çocuklarla yapılan çalışmalar, her gün şarkı söyleyen çocukların, konuşma ve müzik yeteneklerinin, çevrelerinde müzik olmayan çocuklara oranla çok daha üstün olduğunu ortaya koymuştur. Genel eğitimin küçük yaşlarda başlamasının önemi bilinmektedir. Müzik eğitimi için bunun önemi daha da büyüktür” şeklinde açıklamıştır (Yıldırım, 2009).

Suzuki metodunda çocukların keman çalmadan önce fiziksel hareketleri, çocuğa çalışıyormuş hissi değil de oyun oynuyormuş gibi severek ve istekli bir şekilde enstrüman öğretmeyi amaçladığı görülmektedir. Enstrüman öğrenmekten ziyade mutlu çocuklar yetiştirerek iyi bir toplumun temellerini atmak Suzuki’nin temel prensiplerinden biri olduğu düşünülmektedir.

Bu bilgiler ışığında yukarıda anlatılan özel öğretim yöntemleri sayesinde çocuklar erken yaşlarda müziği içselleştirmiş, hayatlarının içine dahil olan doğal bir süreçle müziği öğrenip çalgı çalmaya hazır hale getirilebilirler.

1.7. Problem Durumu

Ülkemiz özengen eğitim düzeyinde müzik dershaneleri ve kurslar esas alındığında herhangi bir ortak çalgı eğitim programı göze çarpmamaktadır. Bu durum çalgı eğitiminin öğrenim bütünlüğüne etkilemektedir. Öğrenciler, öğretmen değiştirdikleri zaman bile uyum sorunu yaşamaktadır ve öğrencilerin çalgı üzerinde çalgı metotlarının hangi sırayla kullanılacağına dair bir program da bulunmamaktadır. Bu durum diğer çalgılarda olduğu gibi keman eğitiminde de geçerlidir.

Çalgı eğitiminde birçok kabul görmüş yaklaşım mevcuttur. Özengen keman eğitimi konusunda ise ulusal ve uluslararası yaklaşımların arasında kabul görmüş Suzuki metodu erken yaşta çalgı öğretiminin en güzel örneklerinden biridir.

Bu tez sonucunda ülkemizde Suzuki metodunun özengen eğitimin yanı sıra hem devlet hem de özel okullarda uygulanabilirliğinin de araştırılması ve çeşitli uzman görüşlerine danışılarak Suzuki eğitiminin hem tanıtılması hem de onların deneyim ve tecrübelerinden yararlanılarak, bu eğitimin ülkemizin eğitimin programı içinde uygulanabilirliğini araştırılmasına ihtiyaç duyulmuştur.

Özengen keman eğitiminin farklı türdeki özel eğitim kurumlarında uygulanmasına dair yol, yöntem, planlama ve değerlendirme boyutlarına ilişkin ihtiyaç durumundan hareketle; araştırmanın problem cümlesi “Keman Eğitiminde Suzuki Öğretim Yönteminin Kullanılabilirlik Durumuna İlişkin Öğretmen Görüşleri Nasıldır?” biçiminde oluşturulmuştur.

1.8. Araştırmanın Amacı

Ulusal ve uluslararası kabul görmüş keman eğitimi metotları incelendiğinde, Suzuki metodunun popüler ve küçük yaştan itibaren kolay öğrenilebilir bir eğitim sistemi olması sayesinde dünyaca çok tercih edilen bir çalgı eğitim metodu olduğu gözlemlenmiştir. Özellikle ilk defa eğitime başlayacak olan küçük yaştaki çocukları hem fiziksel hem de manevi olarak müzik eğitimine yatkınlıklarının artırılmasını destekleyen bu yöntem, çalgı eğitimi veren çeşitli okul ve kurumlarda tercih edilmektedir.

Ülkemizin eğitim sistemi göz önünde bulundurulduğunda öğretim programında özellikle keman için özelleştirilmiş bir ortak çalgı eğitimi ihtiyaç duyulduğu ve bu doğrultuda Suzuki eğitim metodunun var olan uygulamalara yenilik/farklılık ve katkı getireceği düşünülmüştür. Ayrıca Suzuki yaklaşımının özengen eğitimin yanı sıra, ülkemizin eğitim sistemine uygunluk durumu ve özel ile devlet okullarında uygulanabilirliğini belirlemek amaçlanmıştır. Suzuki eğitimini uygulayan okullardaki Suzuki eğitimi almış lisanslı uzmanlar ve müzik öğretmeninin görüşlerine başvurulmuştur.

Özetle bu araştırmanın amacı; ülkemizdeki özengen keman eğitimine yönelik ortak bir eğitimin araştırılması ve bu yöntemin uygulanabilirliğinin uzman görüşleri doğrultusunda tespit edilmesidir.

Bu genel amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır:

1.8.1. Alt Problemler

1. Öğretmenlerin Suzuki öğretim yöntemine ilişkin kişisel birikim özellikleri nelerdir?
2. Çalgı öğretim yöntem ve tekniklerine ilişkin öğretmen görüşleri nelerdir?
3. Keman öğretiminde suzuki öğretim yönteminin kullanımına ilişkin öğretmen görüşleri nelerdir?

1.9. Sayıtlar

1. Bu araştırma için seçilen yöntem ve veri toplama teknikleri uygundur.
2. Çalışma grubunda yer alan öğretmenlerin verdiği cevaplar gerçeği yansıtır niteliktedir.
3. Suzuki, çalgı eğitiminde kullanılabilirlik düzeyi yüksek bir öğretim yöntemidir.

1.10. Araştırmanın Önemi

Araştırma, Klasik Batı Müziği keman öğretimiyle ilgili olarak; dünyaca kabul görmüş Suzuki metodunun ülkemizdeki keman eğitimine ışık tutacağı ve katkı sağlayacağı düşüncesiyle önemlidir.

1.11. Sınırlılıklar

1. Araştırma özenen müzik eğitimiyle sınırlıdır.
2. Araştırma çalgı eğitiminin keman boyutuyla sınırlıdır.
3. Araştırma Suzuki öğretim metoduyla sınırlıdır.



BÖLÜM II

İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

O'Neill (2003)'in doktora tezi kapsamında yaptığı çalışmada, 30 Suzuki öğrencisini ve ailelerini incelemiş ve 12 yaş altı çocukların evde keman çalışma zamanlarının yaklaşık olarak %36'sında yeni teknikler üzerinde, %31'inde önceki öğrendiklerinin tekrarlarında %13'ünde ise okuma üzerine çalıştıkları gözlemlenmiştir. Geriye kalan zamanlarda da eğlenmek, müzik hakkında konuşmalar yapmak gibi konularda vakit harcandığı tespit edilmiştir. Bu çalışma ile ilk defa bir evde yapılan bir Suzuki çalışmasında neler yapıldığı sayısallaştırılmıştır.

Özen (2004) “Çalgı Eğitiminde Yararlanılan Müzik Eğitimi Yöntemleri” adlı makalede, müzik öğretmeninin genel niteliklerine, çalgı eğitiminde kullanılan özel öğretim yöntemlerine yer verilmiştir. Anlatılan bütün yöntemlerde erken yaş müzik eğitiminde çocukların öğrenimine etkileri ve katkılarından bahsedilmiştir.

Kasap (2005), tarafından yılında yayınlanmış “Suzuki Okulu Metodu” adlı makalede kemancı ve pedagog Dr. Shinichi Suzuki'nin, okul öncesi keman öğretim metot ve felsefesinden bahsedilmiştir. Suzuki'ye göre her çocuk kendi ana dilini öğrendiği gibi müzikal yeteneklerini geliştirip bir çalgı öğrenebilir ve bu eğitime doğdukları andan itibaren başlanması büyük önem taşımaktadır. Bu amaçla, dünyada 38 ülkede, 400.000'den daha fazla öğrenciye Suzuki eğitimi verilmekte ve bu öğrenciler her yıl çok sayıda konserler yapmaktadır.

Altınel (2006)'in yayınladığı “Anadolu güzel sanatlar liselerinde kullanılan başlangıç keman eğitimi metotlarının incelenmesi” adlı çalışmaya göre keman öğretmenlerinin en yüksek oranla Ömer Can keman metodunun

kullanıldığı sonucuna varılmıştır. Başlangıç aşaması için, yay teknikleri gibi temel bilgilere az yer verildiği görülmektedir. Yapılan araştırmaya göre öğretmenlerin % 61,5 'i Ömer Can, % 23, 1'i Crikboom metodu kullanıldığı kanısına varılmıştır. Bunun yanı sıra kullanılan metodların keman bakım, onarım ve akord konuları hakkında yeterli bilgi vermediği görüşünde birleşmiştir.

Özal (2007) tarafından yayınlanan “*Suzuki Metodu*” adlı makalede (Özal, 2010) Suzuki metodunun dayandığı ilkelerden yola çıkılarak kullanılan repertuardan ve bu eğitimdeki diğer çalgılar için kullanılan kitap içeriklerine değinilmiştir. Her çocukta yeteneğin var olduğunu, sevgi ve doğru bir eğitimle çocuğa yol göstererek ona yeteneklerini keşfetmesinde yardımcı olunabileceğini anlatmıştır.

Akın (2007)' tarafından hazırlanan “*Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Müzik Bölümleri keman Dersinde Anlamlandırma Stratejisi'nin Kullanımı ve Etkililik Düzeyi*” adlı doktora tezinde tekrar yapmanın önemi ve öğrenme stratejilerinden bahsedilmiştir. Keman eğitiminde öğrencilere faydalı olacak olan stratejilerin belirlenip öğretim programı hazırlanırken göz önünde bulundurulması gerektiği önerilmiştir.

Onuk (2007)'un yayınlanan “*Müzik Öğretmenliği Lisans Programı Öğrencilerinin Öğretmenliğe Güdülenmeleri ile İlgili Akademik Başarıları Arasındaki İlişki*” adlı doktora tezinde bahsedilen hümanist yaklaşımlarla ilgili verilen bilgilerden öğrencilerin koşulsuz kabul sunulması, öğrencilerin kişisel amaçlar geliştirmeleri için öğretmenlerin destek olup rol gösterici rolde olduğu anlatılmıştır. Öğrencilerin yaptığı çalışmalar esnasında yüreklendirilip öğrenme güçlüğü çekmelerinin engellenmesi sağlanmaları gerektiği vurgulanmıştır.

Bugeja (2009) *Parental Involvement in the Musical Education of Violin Students: Suzuki and Traditional Approaches Compared* adlı makalesinde, ailelerin keman öğrencilerinin üzerindeki etkisini hem Suzuki metodu ile hem de geleneksel metotlar ile kıyaslamıştır. Sonuçlar incelendiğinde ise bazı ebeveynlerin içgüdüsel olarak Suzuki metodu kullanan ailelere benzerlikler gösterdiği tespit edilmiştir. Suzuki metodu kullanan ebeveynler çocuklarının üniversiteye kadar olan keman eğitiminde aktif olarak rol aldığı geleneksel metot kullanan ebeveynlerin ise genelde erken gençlik döneminde yer aldığı sonradan ise

bıraktığı gözlemlenmiştir. Ailenin müzik eğitiminde önemli rol oynadığını ve bu rolün zamanla farklılıklar göstererek devam etmesi gerektiğini öne sürülmüştür.

Özçelik (2010)'in *“Suzuki Yetenek Eğitimi ve Bartok Mikrokosmos Yöntemleriyle Özengen Piyano Eğitiminde Yoğunlaşma Becerisi*” isimli makalesinde, kontrasyon becerilerinin Suzuki yöntemi ile daha etkili olduğu görülmüştür. Yapılan ilk test-son test karşılaştırmaları dikkate alındığında öğrencilerin yoğunlaşma becerilerinde dikkate değer bir değişme olduğu saptanmıştır.

Ergen (2010)'in *“İlköğretim Düzeyinde Eşlikli Çalmaya Dayalı Keman Eğitiminin Entonasyon, Özgüven ve Tutum Üzerindeki Etkisi*” adlı doktora tezinde, öğrencilerin çalgı eğitiminde zorlandıkları mental ve fiziksel güçlüklerle nasıl başa çıkacakları anlatılmıştır. Çalgı eğitiminde öğrencilerin başarıları ve onları özgüven gelişimlerinin paralel olduğu gözlemlenmiştir. Keman eğitiminin genel zorluklarından bahsedilmiş olup entonasyon problemlerinin üzerinde durulmuş; piyano eşlikli çalışma ile bu sorunların üstesinden gelinebileceğinden söz edilmiştir. Eşlikli çalışmanın olumlu etkilerini de vurgulayan Ergen, özgüven gelişiminde eşlikli enstrüman çalmanın pozitif yönde etkili olduğu gözlemlenmiştir.

Uslu (2013)'ün *“Eğitim Fakültelerinde Uygulanan Bireysel Çalgı Eğitimi (Keman) Ders Programlarının Yürütülmesine Yönelik Eğitimci Görüşlerinin Değerlendirilmesi*” adlı makalesinde, keman öğretmenlerinin okullarında uyguladıkları programın müzik öğretmenliği için yeterli olduğunu fakat geleneksel kültüre yönelik repertuara yeteri kadar yer verilmediği sonucuna varıldığı tespit edilmiştir.

Sak Brody (2016) tarafından *“Suzuki Müzik Eğitimi Metodunda Müzik Dinlemenin Önemi*” isimli 2016 yılında yayınlanan makalede tekrara dayalı olan ve anadil yaklaşımı olarak da bilinen Suzuki metodunun ve müzik dinlemenin, çocukların gelişimine etkisinde değinilmiştir. Müzik dinlemenin çocukların mutlu bir hayat sürmesi ve başarılı olmasıyla doğrudan ilişkili olmasıyla beraber onların gelişimine katkısının büyük rol oynadığından bahsedilmiştir.

Kara (2013)'ün *“Suzuki Keman Okulu Volum I. Metodun Hedef Davranışlar Yönünden İncelenmesi*” adlı makalesinde, başlangıç eğitiminde çokça kullanılan Suzuki Metodu'nun teknik ve içerik analizi yapılmıştır. Ana dil yönteminin faydalarından ve çalgı çalmada dinlemenin önemine değinilmiştir. Detaylı olarak seçilmiş olan ortak repertuarın öğrencilerin beraber çalması yani grup dersleri üzerine faydasında da bahsedilmiştir.

Cary (2015)'nin “*Keman Eğitiminde Paul Rolland Yöntemi: Türk Keman Eğitiminde Kullanılabilirliği*” isimli makalesinde Paul Rolland'ın çaldığı orkestranın dağılmasından sonra eğitimci olmaya karar verme süreciyle birlikte vücudun serbest ve doğal hareketlerinin önemine dikkat çekmek istemiştir. Ayrıca eğitimde en önemli öğelerden birinin fiziksel ve ruhsal bütünlüğü olduğu söylemektedir. Rolland yönteminin hedef odaklı olmasının yanı sıra Türkiye'deki sanat eğitimine oldukça faydalı olacağı ve çalgı eğitiminde verimliliğin arttıracacağı öne sürülmüştür. Rolland Metodu'nun küçük ya da büyük çaplı uygulama alanlarıyla ülkemizdeki müzik eğitime de faydaları olacağı saptanmıştır.

Öztosun Çaydere ve Esmergül (2016)'ün “*Keman Eğitiminde Değerler Açısından Suzuki Yaklaşımı*” adlı makalesinde Suzuki metodunun değerlerinden sevgi, saygı, motivasyon, iyi bir dinleyici olma, yardımsever olma, adalet ve sistemli olarak çalışma duyguları çocukların kişiliklerini olumlu yönde etkileyip toplumsal davranışları kazanmaları konusunda da faydalı olduğunun altını çizilmiştir.

Gürgen Öztürk ve Özkan (2016) tarafından yazılan “*4-7 Yaş Başlangıç Keman Eğitiminde kullanılan Metotlara Yönelik Keman Eğitimcilerinin Görüşleri*” adlı makalede erken yaş keman eğitiminde kullanılan metotlar incelenmiş. Görüşme yapılan öğretmenler çalgı metotlarının içerisinde duruş-tutuşla ilgili fotoğrafların olmasını, başlangıçta la teliyle başlanmasının öğrenci için daha kolay olduğunu ve keman eşlikli bir metodun daha faydalı olacağı görüşünü savunmuşlardır.

Coşkuner'in 2016 yılında yayınladığı “*Küçük Kemancı Keman Metodunun Hedef davranışları*” adlı makalesinde, hazırlanan bu metodun Suzuki metodu ile hedef davranışlar açısından paralellik gösterdiği görülmektedir. Başlangıç aşamasında da küçük çocuklara uygulanabilir olması, çocukların fiziksel gelişim özelliklerine göre hazırlanması, yay kullanımı ve teknik davranışlar açısından küçük yaş çocuklara uygun olması metodun temel özelliklerindendir.

BÖLÜM III

YÖNTEM

Bu bölümde; araştırmanın modeli, evren ve örneklem bilgileri, veri toplama araçlarının özellikleri, verilerin nasıl toplandığı ve elde edilen verilerin nasıl analiz edildiğine dair detaylı açıklamalar yer almaktadır.

3.1. Araştırmanın Deseni (Modeli)

Araştırma deseni(modeli) temel nitel araştırmadır. Temel nitel araştırma bireylerin kendi yaşamlarını ve deneyimlerini nasıl anlamlandırdıklarını anlamayı amaçlar. (Merriam&Tisdell, 2016).

3.2. Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu Avrupa Suzuki Derneği'ne bağlı olup; Ankara'da bulunan yedi lisanslı Suzuki öğretmeni oluşturmaktadır.

3.3. Verilerin Toplanması ve Analizi

Araştırma sorularına yanıt verebilmek amacıyla bir kısım alan yazından faydalananarak, bir kısım veri ise uzman görüşü alınarak öğretmenler için araştırmacı tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formundan elde edilmiştir.

Tablo 1

Görüşme Soruları

1	Suzuki eğitimini nerede aldınız?
2	Suzuki yöntemini neden öğrenmek istediniz?
3	Suzuki yöntemini hangi yaş gruplarına uyguluyorsunuz?
4	Bu yöntemi uygularken ne gibi problemlerle karşılaştınız?
5	Çalgı eğitiminde /öğretiminde Suzuki yönteminin yanı sıra başka yöntemleri de uyguluyor musunuz?
6	Sizce Suzuki yöntemi Türk Milli Eğitim Sistemine uygun mu?
7	Çalgı Öğretiminde hangi konularda ya da aşamalarda zorlanıyorsunuz?
8	Öğrencileriniz en çok hangi alanda (fiziksel, mental, estetik/duygusal) zorlanıyor?
9	Ders verirken en çok zorlandığınız konu / konularda nasıl bir çözüm yolu uyguluyorsunuz?
10	Çalgı eğitiminde kendinizin geliştirdiği yaklaşım ya da kolaylıklar var mıdır?
11	Çalgı derslerinizde yararlandığınız genel öğretim yöntemleri hangileridir?
12	Müzik eğitiminde yararlandığınız özel öğretim yöntemleri hangileridir?
13	Özengen/amatör eğitim veren kurs veya okullarda uygulanan başkaca bildiğiniz öğretim yöntemleri var mıdır?

Öğretmenler ile birebir görüşmelere yapılmış ve bu görüşmeler ses kayıt cihazıyla kaydedilmiştir. Yapılan görüşmeler E1 ile 29 dk, E2 ile 14 dk, E3 ile 45 dk, E4 ile 31 dk, E5 ile 33 dk, E6 ile 40 dk, E7 ile 42 dk sürmüştür.

Görüşme sorularında öğretmenlere anlaşılabilir yönergeler verilmiş olup yarı yapılandırılmış görüşme formu uygulanmıştır. Görüşme formları hazırlanırken alan yazından yararlanılmıştır. Bunun yanı sıra öğretmenlerin alan yazındaki bilgilere ek olarak fikir oluşturabilecekleri açık uçlu sorular da hazırlanmıştır. Form temel olarak üç ana başlıktan oluşmuştur.

- 1) Genel ve Özel Öğretim Yöntemlerinin Çalgı Eğitiminde Kullanım Durumu
- 2) Çalgı Öğretimi
- 3) Suzuki Öğretim Yönteminin Keman Eğitiminde Uygulama Durumu

Görüşme formlarında yer alan sorulan içerik analiziyle çözümlenmiştir. Koçak ve Arun (2006)' a göre içerik analizi, birçok farklı araştırma sorusuna cevap veren, sistematik ve tarafsız olan ana araştırma aracıdır. (Koçak, Arun, 2006).

BÖLÜM IV

BULGULAR VE YORUM

4.1. Uzmanların Suzuki Yöntemine İlişkin Kişisel Birikim Özelliklerine Yönelik Bulgu ve Yorumlar

Tablo 2

Uzmanların Suzuki Eğitimi Aldığı Ülkeler

Problem Adı	Görüşe katılan öğretmenler	n	%
Türkiye	E1, E2, E3, E4, E5, E7	6	66,66
Fransa	E6	1	11,11
İngiltere	E6	1	11,11
Kanada	E6	1	11,11
Görüşlerin Toplam Sayısı ve Oranı		9	100

Yukarıdaki 1 numaralı tabloda görüldüğü üzere, öğretmenlere yöneltilen “Suzuki eğitimini hangi ülkede aldınız?” sorusuna,

Tabloya göre; %66,66 dolaylarında “Türkiye”, %11,11 civarında “Fransa”, %11,11 oranında “İngiltere”, “Kanada” hakkında da %11,11 katılım sağlandığı görülmektedir.

Yukarıdaki verilere göre; öğretmenlerin yaklaşık %66,66 oranla en fazlasının “Türkiye’de” eğitim aldığını söylemek mümkün olup; Suzuki öğretmen eğitiminin ise Türkiye’de öncelikle İstanbul’da verildiği bilinmektedir.

Tablo 3

Uzmanların Suzuki Yöntemini Öğrenme Sebeplerine İlişkin Bulgu ve Yorumlar

İçerik Adı	Görüşe katılan öğretmenler	n	%
Öğretmen tarafında suzuki yönteminin öğrenilme gerekçesi			
Sosyal medyada karşılaşılması	E2	1	5
Erken yaşta keman eğitimine faydalı olması	E1, E3, E5, E6	4	20
Yetenekli/yeteneksiz ayrımı yapmadan her yaşta insana uygulanması	E3, E6	2	10
Pedagojik yaklaşımı	E1, E4, E7	3	15
Diğer yöntemlerden çocukların sıkılmaları	E3, E2, E5, E6, E7	5	25
Yurtdışındaki eğitimlerde sıkça kullanılması	E6	1	5
Çocuklarla iletişimi kolaylaştırıp dersin verimli yapılmasını sağlamak	E2, E3, E5, E7	4	20
Görüşlerin Toplam Sayısı ve Oranı		20	100

Yukarıdaki 2. Numaralı tabloya göre; Suzuki yönteminin neden öğrenilmek istenildiğine dair görüşler aşağıdaki gibidir;

“Sosyal medyada karşılaşılması” sebebiyle cevabı %9, “erken yaşta keman eğitimine faydalı olması” cevabı %17, “Yetenekli/yeteneksiz ayrımı yapmadan her yaşta insana uygulanması” cevabı %9, “Pedagojik yaklaşımı” cevabı %22, “Diğer yöntemlerde çocukların sıkılmalarından dolayı” cevabı %17, “Yurtdışındaki eğitimlerde sıkça kullanılması” cevabı %4, ve “Çocuklarla iletişimi kolaylaştırıp dersin verimli yapılmasını sağlaması” yönünden cevabının ise %22 oranında olduğu görülmektedir.

Buradan çıkarılacak sonuca göre; “Suzuki yöntemini neden öğrenmek istediniz?” sorusuna yönelik alınan cevaplar arasında en büyük paydayı %22 ile süzuki yönteminin pedagojik yaklaşım ve çocuklarla iletişimi kolaylaştırıp dersin verimli yapılmasını sağladığı için tercih edildiği yorumunu yapmak mümkün olacaktır.

Konuya ilişkin öğretmen görüşlerinin doğrudan ifade biçimi aşağıdaki gibidir;

E1: “Suzuki metodunun pedagojik yaklaşımı açısından çocuklara faydalı olduğunu düşünüyorum. Çocukların derslere aile ile katılmalarının gerekmesi ve 3 yaşında çalgı

çalmaya başlamalarını hedeflemek çocukların müzikal gelişimlerinin yanı sıra kişisel gelişimlerini de desteklediğini düşünüyorum...”

E2 : “...Çeşitli sosyal medya araçlarında karşılaşp merak ettiğim için öğrenmek istedim. Suzuki’den önce uyguladığım metodlarda çocukların sıkıldıklarını ve konsantrasyonlarının çok çabuk dağıldığını söyleyebilirim. Teknik anlamda da birçok zorlukla karşılaşmışım. Bu yöntem hem çocuklarla iletişimi hem de teknik zorlukların üstesinden gelmeyi kolaylaştırıyor...”

E3 : “Suzuki yönteminin erken yaş keman eğitime çok faydalı olduğunu düşündüm. Öğrencileri yetenekli/yeteneksiz diye ayırmadan, bu eğitimin nasıl verildiğini öğrenmek istedim. Hem küçük hem büyük yaşlara da uygulanabiliyor olması ve çocuklarla yapılan derslerin daha verimli yapıldığını gördüğüm için öğrenmek istedim. Uyguladığım metodlarda çocukların sıkıldıklarını gözlemledim ve bir çözüm yolu olarak Suzuki yöntemini keşfettim.”

E4: “Çocuklara yaklaşımı, dersin verimliliği nedeniyle bu yöntemi öğrenmek istedim. Çocuklara sevgiyle yaklaşması ve yöntemin temelinde sevgi olması çok ilgimi çekti.”

E5: “Geleneksel yöntemlerin küçük yaşlardaki çocukların zorlanmasına sebep olması ve çocukların severek keman çalmalarını sağlaması açısından öğrenmek istedim. Suzuki yöntemi çocukların eğlenerek ve severek keman öğrenmesini sağlıyor.”

E6: “...Küçük yaşlardaki çocukların geleneksel(klasik) metotlarda sıkıldıklarını gördüm, çocuklara bu şekilde ulaşamadım. Suzuki metodunu çocuklara ulaşabilmek adına tercih ettim. Yurt dışındaki eğitimlerimde de sık sık adını duyuyordum. Yetenekli/yeteneksiz ayrımı yapmadan küçük yaştaki çocuklara eğitim verme fikri çok güzel...”

E7: “Çocuklarla iletişimi kolaylaştırıp, eğlenceli bir şekilde keman öğretmek için öğrenmek istedim. Pedagojik sisteminin çocuklara uygun olduğunu düşünüyorum...”

4.2. Çalgı Öğretim Yöntem ve Tekniklerine İlişkin Uzman Görüşlerine Yönelik Bulgu ve Yorumlar

Tablo 4

Öğretmenlerin Çalgı Derslerinde Yararlandığı Genel Öğretim Yöntemlerine İlişkin Bulgu ve Yorumlar

Kullanılan genel öğretim yöntemleri	Görüşe katılan öğretmenler	n	%
Gösterip yaptırma	E1, E3, E4, E5, E6, E7	6	35
Soru- cevap	E1, E4, E5	3	18
Ev ödevleri	E1, E2, E4,	3	18
Anlatım yöntemi	E2, E3	2	12
Not tutturma	E2, E6, E7	3	18
Görüşlerin Toplam Sayısı ve Oranı		17	100

Yukarıdaki 3 numaralı tabloda görüldüğü üzere, Çalgı derslerinizde yararlandığınız genel öğretim yöntemleri hangileridir? sorusuna yönelik olarak; öğretmenler

%35 oranında “Gösterip yaptırma”, %18 civarında “soru-cevap yöntemi”, %18 dolaylarında “ev ödevleri”, %12 “anlatım yöntemi” hakkında, %18 ise “not tutturma” hususlarına katılım sağlamışlardır.

Yukarıdaki oranlara göre; %35 ilk oranla öğretmenlerin, keman öğretiminde daha çok gösterip yaptırma yöntemine başvurduğunu söylemek mümkün olacaktır.

Tablo 5

Kurslarda ve Özenen/Amatör Eğitim Veren Okullarda Uygulanan Başkaca Yöntemlere İlişkin Bulgu ve Yorumlar

Kullanılan Metodlar	Görüşe katılan öğretmenler	n	%
Ömer Can	E2, E4, E5, E6	4	50
Royal Akademi Kitapları	E4	1	12,5
Diğer Yöntemler	E1, E7	2	25
Eta Cohen	E2	1	12,5
Görüşlerin Toplam Sayısı ve Oranı		8	100

Yukarıdaki tablo 4 de görüldüğü üzere, “Kurslarda ve özengen/amatör eğitim veren okullarda uygulanan başkaca bildiğiniz yöntemler var mıdır? Sorusuna cevap olarak;

“Ömer Can metodu” %50 oranında, “Diğer Yöntemler” %25 civarında kullanılırken “Royal Akademi Kitapları”nın kullanımı %12,5 ve “Eta Cohen” keman kitabının kullanımının da %12,5 seviyesinde olduğu öğretmen cevaplarından anlaşılmaktadır.

Yukarıdaki tabloya göre; en fazla %50 oranı ile kurslarda Ömer Can Metodu’nun kullanıldığı anlaşılmaktadır.

Tablo 6

Çalgı Öğretiminde Zorlanılan Konulara İlişkin Bulgu ve Yorumlar

Problem Adı	Görüşe katılan öğretmenler	n	%
Tekrar yapma disiplini kavrama	E3, E2	2	15
Entonasyon	E4, E6	2	15
Duruş/tutus	E3, E1, E7, E4, E5, E6	6	46
Yeni parça öğrenimi	E7	1	8
Çalgıya başlangıç aşaması	E1, E6	2	15
Görüşlerin Toplam Sayısı ve Oranı		13	100

Yukarıdaki 5 numaralı tabloda görüldüğü üzere, öğretmenlere yöneltilen “Çalgı öğretiminde hangi konularda ya da aşamalarda zorlanıyorsunuz?” sorusuna göre; öğretmenler

“Tekrar yapma disiplini kavrama” konusunda %15, “Entonasyon” hususunda %15, “Duruş-tutus” ile ilgili %46, “Yeni parça öğrenimi” için %8, ve “Çalgıya başlangıç aşaması” duruma ise %15 oranında katılım sağlanmıştır.

Bu bilgilere göre; öğretmenlere yöneltilen “Çalgı öğretiminde hangi konularda ya da aşamalarda zorlanıyorsunuz?” sorusunda, %46 oranı ile öğretmenler “Duruş-tutus” konusunda birleşmiştir.

Konuya ilişkin olarak uzmanlara ait görüşmenin doğrudan ifadeleri de aşağıdaki biçimde yer almaktadır.

E1: “Öğrencilerimle genelde duruş-tutus aşamasında zorlanıyoruz. Çalgıya başlangıç aşamasında biraz problem yaşıyoruz. Kemanı ve yayı tutmak zaman alıyor...”

E2 “Suzuki metoduna göre çocukların enstrüman çalmaya erken yaşta başlaması gerekmesine rağmen yeterli bilinç düzeyine ulaşamadığı için çok daha geç yaşlarda başlayabiliyoruz. Küçük yaşlarda başladığım öğrencilerimde de tekrar yapma konusunda zorlandıklarını farkettim. Eğer aileler çocukların derslerine girip takip etmezlerse çocukların öğrendiklerini tekrar etmeleri güçleşiyor...”

E3: “Tekrar yapma disiplini kavrama konusunda sıkıntı yaşıyoruz. Bunun dışında başlangıç aşamasında kemanı ve yayı tutma, kemanla ayakta durma konusunda problem yaşıyoruz...”

E4 : “Duruş-tutuşa dikkat ediyoruz, eğer bozursa sesler pes ya da tiz olabiliyor. Bunun yanında entonasyon da çok önemli, bunun için de boş tellerde çalışma yaptırıyorum.”

E5 : “Sağ el yani yay tutuşta zorlanıyorum. Konsantrasyon ve devamlılıkta da problemler yaşıyoruz.”

E6 : “Ses ve entonasyonda zorlanıyoruz. Çokça dinleme yaparak bu problemi çözebiliyoruz. Duruş tutuş da başlangıçta iyice kontrol edilmeli yoksa ileride daha büyük ve zor aşılabilecek şeylere sebep olabilir...”

E7 : “Yeni parça öğretirken zorlanıyorum. Bu zorluğu da solfej okutarak ve pizzicato çaldırarak kolaylaştırıyorum... Mutlaka her ders duruş ve tutuşlarını kontrol ediyorum.”

Tablo 7

Öğrenciler En Çok Zorlandıkları Durumlara (Fiziksel, Bilişsel, Ruhsal) Dair Bulgu ve Yorumlar

Problem Adı	Görüşe katılan öğretmenler	n	%
Konsantrasyon	E5, E4	2	25
Motivasyon	E6	1	12,5
Teknik sorunlar	E7, E4, E1, E2	4	50
Entonasyon	E3	1	12,5
Görüşlerin Toplam Sayısı ve Oranı		8	100

Yukarıdaki tablo 6 da görüldüğü üzere, “Öğrencilerin en çok hangi boyutta (fiziksel, bilişsel, ruhsal) zorlanıyor? ” sorusuna ilişkin olarak; öğretmenler,

Konsantrasyon(mental) konusuna %25 oranında, motivasyona ilişkin 12,5, “teknik sorunlar” %50, “entonasyon” ile ilgili olarak ise %12,5 dolaylarında problem durumlarına katılım sağlamışlardır.

Görüşme yapılan öğretmenlere göre; çocukların ayakta sabit durmaları, teknik sorunlar, okullardaki müzik eğitiminin yetersizliği ve çocukların öğrendiklerini paylaşacakları bir ortam olmamasının yanı sıra entonasyon, sol elde zorluklarla karşılaşıldığı söylenebilir. Öğretmenlerin bir kısmı da Suzuki eğitiminin öğretileri göz önünde bulundurulduğunda öğretmenin yeterince eğitim almasının çocukların bu problemleri kolaylıkla aşmalarını sağlayacaklarını dile getirmektedirler. Okullarda yürütülen genel müzik eğitiminin yeterli olmaması ve çalgı öğrencilerinin diğer çocuklarla öğrendiklerini paylaşabileceği bir ortamın yaratılmaması bilişsel olarak çocukların kendilerini rahatsız hissetmelerine neden olmaktadır.

Öğretmenler tarafından fiziksel zorluklardan biri olarak ise çocukların özellikle sağ/sol el tutuşlarında zorlandıkları ifade edilmiş, öğrencide oluşabilecek problemlerin önceden tespit edilmesinin de fiziksel, bilişsel ve ruhsal açılardan öğrenci gelişimine yardımcı olacağı dile getirilmiştir.

Konuya ilişkin olarak uzmanlara ait görüşmenin doğrudan ifadeleri de aşağıdaki biçimde yer almaktadır.

E1 : “Yay tutmakta yani fiziksel olarak zorlanıyorlar, baş parmağımızı koyacağımız yere ufak bantlar yerleştirerek bu sorunu çözüyoruz.”

E2 : “...Yay tutuş konusunda zorlanıyoruz...”

E3 : “Başlangıç aşamasında, duruş-tutuşta zorlanıyoruz. Entonasyon da problem yaşadığımız bir diğer konu.”

E4 : “Küçük yaşlar için bilişsel zorluklar var. Odaklanma zorluğu gibi. Dikkat edilmezse belli bir yerden sonra duruş bozukları başlıyor.”

E5 : “Konsantrasyon ve sol eldeki parmakları yerleştirmede çok zorlanıyoruz. Bir de çocukların ayakta sabit durmaları konusunda zorlanıyorum.”

E6 : “Grup çalışması yapılmadığında bireysel çalma motivasyonunda eksiklikler oluyor.”

E7 : “Çocuktan çocuğa çok değişiyor, teknik bir takım problemler yaşıyoruz ama çok fazla tekrarla bu sorunların üstesinden gelebiliyoruz. Eğer öğretmen bilmiyorsa çocuğun

öğrenmesi zor oluyor ama onun dışında eğer çocuğa doğru bir şekilde anlatıp onun anlamasını sağlarsak herhangi bir problem yaşamıyorum.”

Tablo 8

Öğretmenlerin Ders Verirken En Çok Zorlandığı Konu ve Çözüm Yollarına İlişkin Bulgu ve Yorumlar

Problem Adı	Görüşe katılan öğretmenler	n	%
Yaydan kaynaklanan problemler için önce yayı havada çaldırmak	E3, E4	2	22,22
Zor pasajlar boş tellerde çalışmak	E4	1	11,11
Tekrar disiplini için aileden destek almak	E1	1	11,11
Entonasyon problemleri için piyano eşlikli çalışmak	E2	1	11,11
Duruş/tutuş için ayna karşısında ve video kaydederek çalışmak	E3	1	11,11
Sol el için gam çalışmaları	E3	1	11,11
Çocukların daha iyi öğrenmeleri için öğrenecekleri şeyi öğretmene öğretmelerini istemek	E6	1	11,11
Fiziksel gerginlikler için nefes egzersizleri	E7	1	11,11
Görüşlerin Toplam Sayısı ve Oranı		9	100

Yukarıda tablo 7’deki verilere göre, “Ders verirken en çok zorlandığınız konu/konularda nasıl bir çözüm yolu uyguluyorsunuz?” sorusuna yönelik olarak öğretmenler;

“Yaydan kaynaklanan problemler için önce yayı havada çaldırmak” seçeneğine %22, “Zor pasajlar boş tellerde çalışmak” seçeneğine %11, “Entonasyon problemleri için piyano eşlikli çalışmak” seçeneğine %11 civarında, “Tekrar disiplini için aileden destek almak” seçeneğine %11, “Duruş/tutuş için ayna karşısında ve video kaydederek çalışmak” seçeneğine %11 dolaylarında, “Sol el için gam çalışmaları” seçeneğine %11, “Çocukların daha iyi öğrenmeleri için öğrenecekleri şeyi öğretmene öğretmelerini istemek” seçeneğine %11 ve “Fiziksel gerginlikler için nefes egzersizleri” seçeneğine ilişkin olarak ise %11 oranında katılım sağlanmıştır.

Konudan bahisle; çocuklarla güçlü ve sağlıklı bir iletişim sağlayabilmek için çocuklarla aynı boyda olmak gerekir, çocuklarla göz teması kurup onlardan yukarıda ya da daha aşağıda olmak iletişim açısından sağlıklı bir durum değildir.

Fiziksel olarak kasılmalar için nefes egzersizlerinin faydalı olacağını söyleyen öğretmenler uygulanacak yöntemlerin bireysel farklılık göstereceğini de belirtmişlerdir.

Konuya ilişkin olarak uzmanlara ait görüşmenin doğrudan ifadeleri de aşağıdaki biçimde yer almaktadır.

E1 : “Yay tutma gibi problemler için aileden destek alarak bu problemi çözmeye çalışıyorum.”

E2 : “Entonasyon problemleri için piyano eşlikli çalışmalar yaptırıyorum. Çocukların kulaklarına sesler daha güzel bir şekilde oturmuş oluyor.”

E3 : “Duruş-tutuş problemleri için ayna karşısında çalışmayı ve video kaydı alarak çalışmayı öneriyorum ben öğrencilerime. Sol el problemleri için gam çalışmaları çok faydalı oluyor. Ritimler ve nota problemleri için yavaş ve bölerek çalışıyoruz.”

E4 : “...Duruş tut problemleri için ayakların dengesine bakıyorum. Yaydan kaynaklanan zor pasajlar için önce yayı havada kullanıp, boş tellerde çaldırıyorum...”

E5 “: ...Veli problemlerini, velilere her şeyle ilgili detaylı bilgi vererek çözüyorum.”...

E6 : “Çocukların öğrenecekleri şeyleri bana öğretmelerini istiyorum. Bu şekilde çocukların öğrenmeleri gereken şeyleri daha kolay öğrendiklerini düşünüyorum...”

E7 : “Kendini sıkkan çocuklar için nefes egzersizleri ile bu problemleri çözmeye çalışıyorum. Kas gerginliklerini çözmeden çocukların rahat keman çalabileceklerini düşünmüyorum bu yüzden önce hareket ederek ya da nefes çalışmalarıyla bu problemin üstesinden gelmeye çalışıyorum...”

4.3. Keman Öğretiminde Suzuki Öğretim Yönteminin Kullanımına İlişkin Uzman Görüşlerine Yönelik Bulgu ve Yorumlar

Tablo 9

Suzuki Yönteminin Uygulandığı Yaş Gruplarına İlişkin Bulgu ve Yorumlar

Problem Adı	Görüşe katılan öğretmenler	n	%
Okul öncesi	E1	1	12,5
İlkokul	E1	1	12,5
4-8 yaş arası	E2, E4	2	25
Ortaokul	E3	1	12,5
Tüm öğrencilerime uyguluyorum	E5, E6, E7	3	37,5
Görüşlerin Toplam Sayısı ve Oranı		8	100

Yukarıdaki 8 numaralı tabloda görüldüğü üzere, Suzuki yöntemini hangi yaş gruplarına uyguluyorsunuz? sorusuna verilen cevaplara yönelik olarak;

“Okul öncesi” %12,5, “İlkokul” %12,5, “4-8 yaş arası” %25, “Ortaokul” %12,5 ve “tüm öğrencilerime uyguluyorum” seçeneğine ise %37,5 dolaylarına katılım sağlandığı görülmektedir.

Buna göre; Öğretmenlerin %37,5 oranında Suzuki yöntemini tüm öğrencilerine uyguladığı anlaşılmaktadır.

Tablo 10

Suzuki Yöntemini Uygularken Öğretmenlerin Karşılaştığı Problemlere İlişkin Bulgu ve Yorumlar

İçerik Adı	Görüşe Katılan Eğitimciler	n	%
Suzuki Yöntemini Uygularken Öğretmenlerin Karşılaştığı Problemler			
Veli katılım eksikliği	E1, E2, E4, E5, E6, E7	6	37,5
Evde tekrar sorunu	E1, E2	2	12,5
Dinleme tekrarı	E1, E5, E6	3	18,75
Duruş/tutuş problemleri	E4, E3	2	12,5
Suzuki yöntemine uygun bir okul sisteminin olmaması	E2, E6	2	12,5
Çocukların çok fazla diğer aktivitelere katılması	E7	1	6,25
Görüşlerin Toplam Sayısı ve Oranı		16	100

Yukarıdaki 9 numaralı tabloda görüldüğü üzere, öğretmenlerin suzuki yöntemini uygularken karşılaştığı problemlere ilişkin olarak;

“Veli katılımı eksikliği”ne dair %33, “Evde Tekrar Sorunu”na ilişkin %22, “Dinleme Tekrarı” hakkında %17, “Duruş/tutuş problemleri” konusunda % 11, “Suzuki yöntemine ait uygun bir okul sisteminin olmaması” durumuna %11, “Çocukların çok fazla diğer aktivitelere katılması” hususundaki görüşe ise %6 dolayında katılım sağladıkları anlaşılmaktadır.

Dolayısıyla bu durum; “Suzuki Yöntemini Uygularken Karşılaştığı Problemler” e ilişkin olarak, öğretmenlerin daha çok “Veli katılımı eksikliği” konusunu, ardı sıra da “Evde tekrar sorunu” ile “Dinleme tekrarı” hususlarını öne çıkarttığını göstermektedir.

Konuya ilişkin olarak uzmanlara ait görüşmenin doğrudan ifadeleri de aşağıdaki biçimde yer almaktadır.

E1 : “Derslerin velilerle yapılması, dersin sağlıklı devam etmesi açısından sıkıntılı bir durum. Velilerin derse gelip öğrenmeleri, öğrenip evde çocuklarına tekrar yaptırması gerek. Yapılan derslerin de her ders video kaydı alınmalı ve bol dinleme tekrarı ile desteklenmesi gerektiğini düşünüyorum.”

E2 : “Suzuki yöntemine uygun bir okul sistemi olmaması zorlayıcı bir faktör. Suzuki metodunu uygularken bu yöntemi velilerin anlaması biraz zor oluyor. Eğer veliler bu yöntemi anlamazlarsa çocukların evde dinleme tekrarlarını yapması daha zor bir hal alıyor.”

E3 : “Başlangıç aşamasında çocukların keman ve yay tutuşuna alışması zaman alıyor. Suzuki yöntemiyle ilgili bir zorluk değil aksine bu tür teknik problemlere yönelik çeşitli oyun ve hikayelerle teknik problemleri çözmeye yönelik yaklaşımları mevcut.”

E4 : “Ailelerin derslere katılmaması çok büyük bir sorun teşkil ediyor. Bunun yanı sıra duruş/tutuş problemleri yine ailelerin derslere katılmamaları ile bağlantılı olarak en çok zorlandığım konulardan biri.”

E5 : “Çocukların evde çalacakları şeyleri önceden dinlemeleri gerekiyor. Bunun eksikliği parçanın öğrenim süresini epeyce uzatıyor. Velilerin derslere katılmadığı takdirde de çocukların bu tür davranışları alışkanlık edinmeleri çok daha zor bir hal alıyor ve bu da Suzuki yöntemini uygulamada problem yaratıyor.”

E6 : “Veli - öğretmen - öğrenci ilişkisinin sağlıklı olması gerekiyor. Keman derslerine özellikle de küçük yaşlardaki çocukların ailelerin katılmaması çok büyük öğrenme problemlerine sebep oluyor. Bu yöntemin uygulama yapılacağı bir okul olmaması da uygulanma alanını biraz daraltıyor bence.”

E7 : “Çok fazla aktivite yapan çocuklar derslerde sıkılıyorlar ve yorgun oluyorlar. Bu da çalgı öğrenimini zorlaştıran etmenlerden biri. Bunun yanı sıra çocuklarla beraber ailelerin derse gelmemesi, velilerin çocukları derse bırakıp gitmek istemeleri ve çocuklarla ilgilenmek istememeleri bu sistemin uygulanmasını aksatıyor.”

Tablo 11

Çalgı Eğitiminde/Öğretiminde Suzuki Metodunun Yanı Sıra Uygulanan Diğer Metotlara İlişkin Bulgu ve Yorumlar

Problem Adı	Görüşe katılan öğretmenler	n	%
Suzuki Metodu	E2, E6, E7	3	43
Geleneksel Metotlar	E1, E5	2	29
Sevcik/Seybold/Cricboom/Sitt	E3	1	14
Orff	E4	1	14
Görüşlerin Toplam Sayısı ve Oranı		7	100

Yukarıdaki tablo 10 da görüldüğü üzere, "Çalgı eğitiminde/öğretiminde Suzuki metodunun yanı sıra başka metodları da uyguluyor musunuz?" sorusuna ilişkin olarak;

Öğretmenler %43 oranında sadece Suzuki metodunu kullandığını, %29 civarında geleneksel metotlardan yararlandığını, %14 lik kısımdaki öğretmen grubu ise Sevcik/Seybold/Cricboom/Sitt metodlarını ve yine%14 dolaylarında da Orff yöntemini kullandığını ifade etmişlerdir.

Geleneksel metotları kullanan öğretmenler de küçük yaştaki çocuklar için sadece Suzuki metodunu kullandıklarını, öğrencinin seviyesine göre başka kaynaklardan da faydalandıklarını, birçok kaynak kullanmanın öğrenci için daha yararlı olacağını ve teknik ilerlemelerin sağlanması açısından başka metotlar da kullanılması gerektiğini belirtmişlerdir. Bununla beraber Sevcik, Seybold, Cricboom gibi metotlarla beraber, Orff yöntemi gibi özel öğretim yöntemlerinin de kullanılması gerektiğini savunmuşlardır. Buna göre öğretmenlerin özellikle büyük yaş grubu öğrenciler için Suzuki nin yeterli olması ve kullanılmasının yanı sıra başka klasik metotlarla da parmak gelişimini ve teknik

gelişiminin desteklenmesi gerektiğini ve küçük yaşlar için Suzuki kitabındaki parmak egzersizlerinin ve gamların yeterli olacağını belirtmişlerdir.

Tablo 12

Öğretmenlerce Suzuki Yönteminin Türk Milli Eğitim Sistemine Uygunluğuna İlişkin Bulgu ve Yorumlar

Problem Adı	Görüşe katılan öğretmenler	n	%
Suzuki yöntemi Türkiye’de uygulanabilir mi?	E1, E2, E3, E4, E5, E6, E7	7	100
Görüşlerin Toplam Sayısı ve Oranı		7	100

Onuncu soruda tartışılan Suzuki yönteminin Türk Milli Eğitim sistemine ne kadar uygun olduğu aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Yukarıdaki 11 numaralı tabloda görüldüğü üzere, "Sizce suzuki yöntemi Türk milli eğitim sistemine ne kadar uygun?" sorusuna ilişkin olarak; öğretmenlerin tamamı söz konusu yöntemin uygun olduğunu belirtmişlerdir.

Buna göre; ilgili yöntemin Türk milli eğitim sistemine adapte edilerek uygulanmasının mümkün kılınabileceği savunulmuş ve pilot okullar belirlenip bir uygulama alanı yaratıldıktan sonra lisanslı suzuki öğretmenleri tarafından küçük bir öğrenci grubu üzerinde uygulama yapılabileceği dile getirilmiştir. Böylelikle milli eğitim eğitim programında yer verilip verilemeyeceği hususu da açıklığa kavuşmuş olacaktır.

E1: Okullarda uygulanabilir tabiki. Sadece bunun uygulanabilmesi için öğretmen yetiştirilmesi gerek. Yani bir insan kaynağına ihtiyaç var. Şu anda Türkiye’deki Suzuki öğretmensayısı 25 civarında keman anlamında. 30 az bir sayı. Önce üniversitelerde bu işi ciddiye almamız lazım, burdan öğretip göndermemiz lazım.

E2: Suzuki yöntemi notasız öğrenme yöntemiye, ilkokulların ilk 4 sınıfında nota öğretimi verecek bir müzik öğretmeni yok ise özel dersle takviye alarak Suzuki yöntemini öğrenebilir. Ben uygun olduğunu düşünüyorum. Eğer nota öğrenimi olsaydı, okul öncesine daha uygun olduğunu düşünürdüm...

E3: ...Şartlar uygun hale getirildiği takdirde uygulanabilir. Müzik derslerinde çalgı eğitimine de başlanacağıbir eğitim programı geliştirilirse uygulanabilir. Haftasonu kurslarıyla da destelenerek öğretim sağlanabilir diye düşünüyorum...

E4: ...Evet bence uygun ama bence veli kaynaklı sorunlar yaşanabilir. Aileler çocuklarını kursa bırakıp gitme eğiliminde olduğundan derse çocuklarla girmek onlara zor geliyor. Bu disiplini oturtmak çok önemli çünkü bu egzersileri evde çalıştırmak ailenin görevi...

E5: Bence uygun ve olmalı da. Yaygın eğitimde etkisinin çok büyük olduğunu düşünüyorum. En büyük önemi veliyi de eğitiyorsun. O eve müzik sokmuş oluyorsun. Evde bir kişinin enstrüman çalması, o evdeki herkesi etkilen-yen bir şey oluyor. Suzuki metodunda dinleme olduğu için eve kaliteli müziği de getirmiş oluyorsun. Bu açılarından bence kesinlikle uygun...

E6: Milli eğitim bakanlığında onaylanmasını isterdim. Keşke olsa. Bence uygun bir metot Türk milli eğitim sistemine. Ama okullara girdiği zaman o okullarda muhakkak Suzuki eğitimi almış öğretmenlerin ders vermesi gerekecektir. Eğer yeterli öğretmen sayısına ulaşırsa bence oldukça verimli sonuçlar alınacaktır. Ders süresinin haftada 1 saat olması yeterli olmayacaktır. Bunun için birçok şey gözden geçirilmelidir...

E7: Kesinlikle uygun ve çocuğun zihnini açan bir metot. Matematikte olsun fen dersinde olsun, özellikle algısı kapalı olan çocuklar için uygulanması gereken bir metot. Ve mutlaka küçük yaşta başlatmak gerek. Ben uygun olduğunu düşünüyorum...

Tablo 13

Öğretmenlerin Çalgı Derslerinde Yararlandığı Özel Öğretim Yöntemlerine İlişkin Bulgu ve Yorumlar

Kullanılan özel öğretim yöntemler	Görüşe katılan öğretmenler	n	%
Suzuki Yöntemi	E1, E2, E3, E4, E5, E6, E7	7	63
Orff Yöntemi	E2, E4, E5	3	27
Kodaly Yöntemi	E1	1	9
Görüşlerin Toplam Sayısı ve Oranı		11	100

Yukarıdaki 12 numaralı tabloda görüldüğü üzere, Öğretmenlerin Çalgı derslerinde Yararlandığı Özel Öğretim Yöntemlerine ilişkin olarak;

“Suzuki Yöntemi” %63, “Orff Yöntemi” %27 ve “Kodaly Yöntemi”ne de %9 dolaylarında katılım sağlandığı görülmektedir.

Buna göre; “Çalgı derslerinizde yararlandığınız özel öğretim yöntemleri hangileridir?” sorusuna ağırlıklı olarak verilen cevap %63 ile Suzuki yöntemi olmuştur. Öğretmenlerin

çalgı derslerinde daha çok Suzuki yönteminin kullanmalarının yanı sıra %20 oranında da Orff yönteminin kullanılmakta olduğu görülmektedir.

Özel öğretim yöntemleri çocukların işitsel, görsel ve bedensel olarak aktif olmalarını sağlamaktadır. Farkındalığın ön planda olduğu ve çocukların kişisel gelişimlerine fayda sağlamasına yönelik olarak uygulanan bu yöntemin ülkemizde de yaygın olarak kullanıldığı görülmektedir.



BÖLÜM V

SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1. Sonuçlar

Uzmanların Suzuki Yöntemine İlişkin Kişisel Birikim Özelliklerine Yönelik Sonuçlar: Araştırmaya katılan öğretmenlerin çoğu Suzuki eğitimini Türkiye’de tamamlamıştır. Suzuki öğretmen eğitimin önce İstanbul’da başlamış olmasından dolayı görüşme yapılan öğretmenlerin eğitimlerini İstanbul’da tamamlamış olduğu görülmektedir.

Öğretmenlerin suzuki eğitimini çocuklarla daha iyi iletişim kurmak, özellikle erken yaş çalgı ve müzik eğitimine faydalı olması, çocukları yetenekli/yeteksiz olarak ayırmadan tamamına uygulanıyor olmasının yanı sıra diğer klasik metotlarla yapılan eğitimin çocuklar için zorlayıcı olduğunu düşündükleri için öğrenmek istedikleri görülmektedir.

Çalgı Öğretim Yöntem Ve Tekniklerine İlişkin Uzman Görüşlerine Yönelik Sonuçlar: Enstrüman çalarken veya çalışırken en çok zorlanılan konuların başında duruş-tutuş problemleri, tekrar yapma ve ev ödevlerinin yeterince çalışılmaması, kontrasyon(odaklanma) ve devamlılıkta zorlanıldığı söylenmektedir. Temiz ses ve güzel bir ton elde etmek de öğrencilerin en çok zorlandığı konulardan biri olduğu görülmektedir. Yeni bir parçaya geçildiğinde önce parçanın solfejini yaparak veya parçayı yayla çalmadan önce pizzicato çalmak çocukların daha kolay ve rahat çalmalarını sağladığı görülmüştür.

Görüşme yapılan öğretmenlerin görüşlerine göre, öğrencilerin yaylı sazlarda en çok zorlandıkları bir başka konu da yay tutma ve çalgı tutuş aşamasıdır. Yay tutmayı kolaylaştırmak için parmakların bazılarına nokta şeklinde bantlar koyarak tutuşun kolaylaştırılabileceğini söyleyen eğitimciler, duruş için çocukların ayaklarının altına

durumları gereken yeri çizip sabit tutmalarını sağlayabildiklerini belirtmişlerdir. Motivasyon ile ilgili eksiklikler için grup derslerinin çocuklara faydalı olduğu belirtilmiştir.

Entonasyon problemleri için piyano eşlikli çalışmaların faydalı olduğu görülmüş olup, temel teknik problemleri gidermek amacıyla ayna karşısında çalışmanın faydalı olduğu tespit edilmiştir.

Her türlü teknik ve fiziksel problemin saptanıp düzeltilmesi için en önemli noktanın ailenin bilinçli ve destekleyici tavrı olduğu savunulmuştur. Dengeli bir duruş ve tutuş için ayakların yere dengeli basması ve vücut ağırlığının eşit olarak dağıtılıp fiziksel olarak rahatlamanın sağlanmasının entonasyona olumlu olarak etkisi olduğu belirtilmiştir.

Keman Öğretiminde Suzuki Öğretim Yönteminin Kullanımına İlişkin Uzman Görüşlerine Yönelik Sonuçlar: Yapılan görüşmeler sonucunda öğretmenlerin, erken yaşta keman eğitimine faydalı olması ve öğrencileri yetenekli/yeteneksiz ayrımı yapmadan herkesin öğrenebileceğini savunması sebepleriyle Suzuki yönteminin öğrenmek istedikleri gözlemlenmiştir. Günümüzde birçok keman virtüözünün de bu yöntemle eğitime başladığı ve pedagojik olarak yaklaşımının çocukların gelişimine uygun olmasının ilerlemeleri için faydalı olduğu düşünülmüştür. Çocukların klasik metotlarla sıkıldıkları ve teknik olarak Suzuki metoduna göre daha çok zorlandıkları saptanmıştır. Pedagojik yaklaşım açısından çocuklara ulaşılması kolay ve iletişim açısından çok daha pozitif bir alan yaratan Suzuki yönteminde, çocukların önce iyi birer birey olmalarının hedeflenmesi bu metodun öğrenilmek istenilme sebeplerinden biridir. Ayrıca her yaş için uygulanabilir bir yöntem olması, ortak bir repertuara sahip olmasının beraber çalmayı ve çalışmayı kolaylaştırması da bu yöntemin tercih edilme sebeplerinden biridir.

Suzuki metodunun uygulanmasında en çok karşılaşılan problemlerin başında ailelerin çocuklarına yeterince vakit ayırmamaları, onların derslerine katılım göstermemeleri ve çocukların çaldıkları ya da çalacakları parçaları gerektiği kadar dinlemedikleri sonucuna varılmıştır. Özellikle 3-8 yaş arası çocukların kendi kendine çalışma bilincini kazanmalarına yardımcı olmak için velilerin çocukların derslerde yaptığı çalışmaları çok iyi öğrenmeleri gerekmektedir. Evde ailelerin de birer öğretmen oldukları düşünüldüğünde, yapılan görüşmeler sonucunda erken yaşlardaki çocukların derslerinde aileleri ile beraber girmesinin çocukların gelişmeleri, ilerlemeleri ve doğal bir öğrenme sağlamaları için önemli konulardan biri olduğu sonucuna varılmıştır.

Gerçekleştirilen görüşmelerde, Suzuki metodunda aile ile iş birliği yapmanın önemini vurgulayan öğretmenler, veli-öğrenci-öğretmen üçgeninden birinin olmamasının çocuğun öğrenme sürecinin negatif yönde etkileyeceklerini vurgulamışlardır.

Öğretmenlerin çoğu Suzuki metodu kullanırken metodun tek başına yeterli olduğunu söylerken bir diğer kısmı özellikle büyük yaşlarda ve yetişkin öğrencilerde takviye olarak geleneksel metotlardan yararlandıklarını söylemişlerdir.

4.2. Öneriler

- Uzmanların Suzuki yöntemine ilişkin kişisel birikim özelliklerine yönelik sonuçlara göre, öğretmenlerin çoğunun İstanbul'da eğitim aldığı sonucuna ulaşılmıştır. Suzuki eğitiminin diğer illerde de eğitime başlamasının, eğitimin yaygınlaşması açısından faydalı olacağı düşünülmektedir.
- Çalgı öğretim yöntem ve tekniklerine ilişkin uzman görüşlerine dair, çalgıya başlangıç aşamasındaki zorluklar için; ayna karşısında çalışma ve önemli noktaları hatırlamak adına deslerin video çekiminin evde tekrarlara eşlik etmesi gibi farklı yöntemlerin kullanılması önerilmektedir. Küçük çocuklar için; normal çalgıdan önce çocuğun kendi yapacağı kartondan keman ya da hafif mataryellerden yapılan bir keman ve yayla çalışmaya başlaması kolaylık sağlamakla beraber çocuğun odaklanmasına da pozitif yönde katkıda bulunacağı düşünülmektedir.
- Suzuki öğretim yönteminin genel müzik içerisinde yer alan devlet ve özel okulların özengen (ders dışı etkinlikleri) müzik çalışmalarında kolaylıkla kullanılabileceği; yanı sıra Yaygın öğretim içerisinde yer alan ve hayat boyu öğrenme genel müdürlüğüne bağlı halkevleri ve özel öğretim kurumları genel müdürlüğüne bağlı müzik dershanelerinde de kolaylıkla uygulanabileceğinden hareketle Türk milli eğitim sistemi içerisinde uyarlanarak yer alması müzik eğitimi açısından önem taşıyacaktır.
- Suzuki öğretim yönteminin genel müzik eğitimi içerisinde yer alan devlet ve özel okulların özengen (ders dışı etkinlikleri) müzik çalışmalarında kolaylıkla kullanılabileceği,
- Yaygın öğretim içerisinde yer alan ve hayat boyu öğrenme genel müdürlüğüne bağlı halkevlerinde uygulanabileceği,

- Özel ğretim kurumları genel müdürlüğüne bağlı müzik dersanelerinde uygulanabileceği,
- Bu çalışmanın devamı olarak; Suzuki ğretim yönteminin etkililiği hakkında ayrıca deneysel bir araştırma yapılması önerilmektedir.



KAYNAKLAR

- Akandere, M. (2013). *Eğitici okul yayınları*. (4.Baskı). Ankara: Nobel.
- Akın, Ö. (2007). *Anadolu güzel sanatlar liseleri müzik bölümleri keman dersinde anlamlandırma stratejisinin kullanımı ve etkililik düzeyi*. (Doktora tezi). <https://tez.yok.gov.tr> sayfasından erişilmiştir.
- Angı, Ç. E. , Albuz, A., & Hamzaoglu Birer, A. R. (2013). Keman öğretiminde karşılaşılan entonasyon problemleri ve çözüm önerileri. *Sanat Eğitimi Dergisi* , 1(2), 48-69.
- Alıcı, D. (2016). *Fen ve teknoloji dersinde eğitsel oyunların öğrencilerin akademik başarısına ve bilginin kalıcılığına etkisinin incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Kahramanmaraş.
- Allery, L. (2014). Make use of educational games. *Education for Primary Care*, 25(1), 65-66.
- Altınel, Ö. (2006). *Anadolu güzel sanatlar liselerinde kullanılan başlangıç keman eğitimi metotlarının incelenmesi*. (Yüksek lisans tezi). <https://tez.yok.gov.tr> sayfasından erişilmiştir.
- Angı, Ç. E. (2013). Müzik kavramı ve Türkiye’de dinlenen bazı müzik türleri. *İdil Sanat ve Dil Dergisi*, 2(10), 59-81.
- Angı, E., Ç., & Birer, H., A. (2013). Keman öğretiminde karşılaşılan entonasyon problemleri ve çözüm önerileri. *Sanat Eğitimi Dergisi*, 1(2), 48-69.
- Bugeja, C. (2009:1). Parental involvement in the musical education of violin students: Suzuki and ‘traditional’ approaches compared. *Australian Journal of Music Education*, 1, 19-28.

- Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E. K., Akgün, Ö., E., Karadeniz, Ş., & Demirel, F. (2008). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem.
- Canakay, E. U. (2006). Müzik teorisi dersine ilişkin tutum ölçeği geliştirme. *Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu Bildirisi*, 26-28.
- Cary, D. G. (2015). Keman eğitiminde paul rolland yöntemi: Türk keman eğitiminde kullanılabilirliği. *Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1(39), 82-91.
- Coşkun, S. (2016). Küçük kemancı keman metodunun hedef davranışları. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 29, 183–208.
- Çaydere, Ö. & Esmergül P. Ö. (2016). Keman eğitiminde değerler açısından suzuki yaklaşımı. *Akademik Bakış Dergisi*, 56, 1-4.
- Çevik, D. B. (2007). Müzik öğretim yöntemlerinden, orff müzik öğretisine genel bir bakış. *Balıkesir Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 9(1), 95-100.
- Dittgen, J. Y. (2018). Suzuki yönteminde ailenin yeri ve önemi. *Sahne ve Müzik*, 1(6), 13-20.
- Eraydın, M. (2018). *Neden suzuki metodu*. <http://mugeeraydin.com/suzuki-egitimi/> sayfasından erişilmiştir.
- Ercan, A. (1998). *Çocuklar nasıl öğrenir*. Ankara: Eğitimde Temel Kitaplar Dizisi.
- Ergen, D., & Bilen, S. (2010). İlköğretim düzeyinde eşlikli çalmaya dayalı keman eğitiminin entonasyon, özgüven ve tutum üzerindeki etkisi. *Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi*, 1(1), 23-32.
- Ergüven, E., & Şentürk, C.G. (2019). Suzuki eğitiminin flüt eğitimi çerçevesinde suzuki eğitimcileri tarafından değerlendirilmesi. *Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi*, 43, 115-127.
- Fatih Gündüz, M. Ç. (2013). 60-66, 66-72, 72-84 Aylık çocukların okul olgunluk ve okuma yazma becerilerini kazanma düzeylerinin incelenmesi. *Turkish Studies*, 1, 379-398.
- Fazlıoğlu, Y., Bayir, E., & Günşen, G. (2016). Teaching preschoolers science through play. In E. Atasoy, R. Efe, I. Jażdżewska ve H. Yaldir (eds.), *Current advances in education*, (603-616). Sofia: St. Kliment Ohridski University.

- Hermann, E. (1981). *Schinichi Suzuki: The man and his philosophy*. Summy-Birchard INC.
- İmİK, Ü., Dönmez E., Y.(2017). Özengen müzik eğitimi veren kurumlarda Türk müziği ilgisi: Malatya örneği. *İnönü Üniversitesi Kültür ve Sanat Dergisi*, 3(2), 114-128.
- Kalyoncu, N. (2006). Türkiyede Orff-Schulwerk Uygulamaları Abant İzzet Baysal Üniversitesi Örneği. *Yaratıcı Drama Dergisi*, 1(2), 89-104.
- Kaptan, F., & Korkmaz, H. (2001). *İlköğretimde fen bilgisi öğretimi: Modül 7*. Ankara. MEB.
- Kara, M., & Pirgon, Y. (2013). Suzuki keman okulu volum. 1 metodunun hedef davranışlar yönünden incelenmesi. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 2(1), 5-18.
- Kasap, B. (2005). Suzuki piyano okulu metodu. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6(10), 71-86.
- Koçak, A., & Arun, Ö. (2006). İçerik analizi çalışmalarında örneklem sorunu. *Selçuk İletişim*, 4(3), 21-28
- Kurtaslan, Z. (2009). Türk keman okulunun oluşum süreci ve temsilcileri. *Selçuk üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, 1(26), 409-429.
- Küçüköncü, Y. (2000). Sınıf öğretmenliğinde müzik eğitimi. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 7(7), 8-12.
- Merriam, S.B. & Tisdell E.J. (2016). *Qualitative Research, a guide to design and implementation*. Jossey-Bass (pp.48)
- O'Neill, A. A. (2003). *Parent as home teacher of suzuki cello, violin, and piano students: observation and analysis of suzuki method practice sessions*. The Ohio State University.
- Onuk, Ö. (2007). *Müzik öğretmenliği lisans programı öğrencilerinin öğretmenliğe güdülenmeleri ile akademik başarıları arasındaki ilişki*. (Doktora tezi). <https://tez.yok.gov.tr> sayfasından erişilmiştir.
- Özcan, V. (2007). *Orff öğretisinin ve yaratıcı dramının uygulandığı ve uygulanmadığı okullarda öğrencilerin müzik dersine olan tutumlarının karşılaştırılması*. (Yüksek Lisans Tezi).

- Özçelik, Ö. A. (2010). Suzuki yetenek eğitimi ve Bartok mikrokosmos yöntemleriyle özengen piyano eğitiminde yoğunlaşma becerisi. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 23(2), 643-661.
- Özdek, A.(2006). *Özengen müzik eğitimi veren kurumlarda klasik gitar eğitimi*. (Yüksek lisans tezi). <https://tez.yok.gov.tr> sayfasından erişilmiştir.
- Özdemir Tuncer, D. (2012). *Okul öncesi eğitiminde dalcroze yaklaşımı*. (Doctoral dissertation). Retrieved from <http://www.ohiolink.edu/etd/>
- Özeke, S. (2007). Kodály yöntemi ve İlköğretim müzik derslerinde Kodály yöntemi uygulamaları. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 20(1), 111-119.
- Özen, N. (2004). Çalgı eğitiminde yararlanılan müzik eğitimi yöntemleri. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 24, 2-57.
- Öztürk, G. & Özkan P. F. (2016). 4-7 yaş başlangıç keman eğitiminde kullanılan metotlara yönelik keman eğitimcilerinin görüşleri. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 25 (3), 323-332.
- Parasız, G. (2009). Eğitim müziği eksenli keman öğretiminde kullanılmakta olan çağdaş türk müziği eserlerinin tespitine yönelik bir çalışma. *Sanat Dergisi*, (15), 19-24.
- Pehlivan, Ö. (2016). *Başlangıç keman eğitiminde temel tekniklerin öğretimine ilişkin öğretim elemanı görüşleri*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Sak Brody, Z.(2016). Suzuki müzik eğitimi metodunda müzik dinlemenin önemi. *Sosyal Bilimler Dergisi*, 3(8), 114-120.
- Sever, G. (2006). *Erken keman eğitimi veren öğretmenlerin (5-7 yaş) başlangıç düzeyinde sık karşılaştıklarını sorunlar ve çözüm önerileri*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Sever, G. (2019). Suzuki öğretmen yetiştirme sisteminin incelenmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 27(1), 37-46.
- Sungurtekin, Ş.(2005). *Orff çalgılarının okul müzik eğitimindeki yeri ve okul öncesi eğitim kurumlarındaki uygulamalarının değerlendirilmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bursa.

- Suzuki Association of the Americas. (2016). Retrieved from <http://www.suzukialumniproject.org/saa>, sayfasından erişilmiştir.
- Suzuki Association of the Americas. (2021). <https://suzukiassociation.org/about/suzuki-method/>, sayfasından erişilmiştir.
- Suzuki, S. (2010). *Sevgiyle eğitmek*. (J. Y. Dittgen, Trans.) Porte Müzik Eğitim.
- Şendurur, Y. (2001). Keman eğitiminde etkili öğrenme- öğretme yöntemleri. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21, 145–155.
- Taş, F. (2020). Yaylı çalgılar eğitiminde entonasyonu geliştirmeye yönelik kullanılan üç yöntemin karşılaştırılması. *İdil Sanat ve Dil Dergisi*, 1, 1802-1820.
- Tirgil, A. & Uslu, M. (2013). Eğitim fakültelerinde uygulanan bireysel çalgı eğitimi (keman) ders programlarının yürütülmesine yönelik eğitimci görüşlerinin değerlendirilmesi. eğitim ve öğretim araştırmaları. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 2(1), 47-57.
- Tunçer, D., & Doğrusöz Dışiaçık, N. (2013). 36-72 aylık çocuklar ile Dalcroze yaklaşımı. *Akademik Bakış Dergisi*, 1(36), 1-27.
- Uçan, A. (1997). *Müzik eğitimi temel kavramlar-ilkeler-yaklaşımlar*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi.
- Uçan, P. (1994). *Müzik eğitimi temel kavramlar-ilkeler-yaklaşımlar*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi.
- Yağışan, N. (2004). Çalgı icracılarında kas-iskelet problemlerine nedenleri. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 1(11), 561-574.
- Yıldırım, K. (2009). *Kodaly yönteminin ilköğretim öğrencilerinin keman çalma becerisi, özyeterlilik algısı ve keman çalmaya ilişkin tutumları üzerindeki etkisi*. (Doktora tezi). <https://tez.yok.gov.tr> sayfasından erişilmiştir.



GAZİLİ OLMAK AYRICALIKTIR..